

صحيح الدعاء والشأن على الله تعالى

Sahiiha kadhaa fi faaruu Rabbii

Dr. Abdallaah bin Hamuud Alfariih

Adaba kadhaa

Faaruu Rabbii oltahee

Kadhaa Qur'aanaa

Kadhaa salaataa

Kadhaa Nabiyyii

Maganfannaa Nabiyyii

Kadhaa ruqiyaa

Zikrii ganamaa fi
galgalaa

Kadhaa fi zikrii kamuu
banuuf mata duree isaa
irratti tuqi

د. عبد الله بن حمود الفريح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Dursa

Faaruu kan Rabbii aalamaati, nagayaa fi rahmanni ergamaa isaa arjaa, shariikkan isaatii fi aalii isaa hundarratti haa buutu, kitaabni kun kitaaba tolaa gosoota kadhaalee walitti qabduu hedduu (faaruu Rabbii oltahee, kadhaalee Qur'aanaa, kadhaalee Nabiyyii (s.a.w), maganfannaa Nabiyyii (s.a.w) ruqiyaa shari'aa) if keessaa qabudha, akkasuma adaboota kadhaa, kadhaalee sahiha qofa akka taatuufin kajeele, muslimni hundi kadhaa Qur'aanaa fi hadiisa keessatti dhufte tan keyrii hedduu if

keessaa qabduun akka tattaafatuuf, kadhaa hunda afaan Arabiffaatiin barreeffamtee afaan Oromootiin akka hiikamtun godhe, akkaataa itti dubbifamtus barruun, hojiin tun fuula isaatiif qulqulluu akka taatun Rabbii oltahe kadhada, Rabbiin nagayaa fi rahmata Nabiyyii keenya Muhammad, shariikkan isaatii fi aalii isarratti haa buusu.

**Dr. Abdallaah bin Hamuud
Alfariih**

Kadhaa fuul dura

amag ita aamilsuM aman aaY
naasI...asseeyyih iiteek iibbaR
ewalluqluq inni asyerud

anat utmafraaf eelaahdak
...fiiwaahpoq niiteet iiblaq...uhdooh
fi adnuh iiryek aahdak niisi
ahduttammah ittasseek

izaffah aarri esyednad agnah
aajaah nat imataaqeem aahdak
etaat uusyeg aaman faadnuh

naakkiih ooqqix naahcaj aahdak
oollab oomma iisi

iibbaR fi uuhcaahihd niiteet eenno
aarris utafiq uuhcahdog dag fiiteek
...amagee

Adaba kadhaa

Durarratti: Nam Rabbi kadhaturratti ni dirqama kadhaa isaa Rabbiif qulqulleysuun, Rabbiin tokkichi qofti akka kadhaa qeebaluu akka dandahu beekkumsa ifaa beekuu qaba, Rabbii waliin waan biraa kadhachuu hin qabu, Isa malee waan biraatiin magantaa seenuus hin qabu, Nabiyyis tahee awliyaa, malaayikaa, gabroottan gaggaarii fi eenyumaanuu. Rabbiin oltahe akkana jedha:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ [غافر: ١٤]

{Rabbiin kadhadhaa diin isaaf qulqulleysaa} [Suuraa Ghaafir: 14]

Lammaffaa: qalbii teerra fiduu qabda ibaadaan shaakalamuun keetuu ibaadaa guddoo Rabbiin jaalatu akka tahe, galatas itti argatta siif qeebalamuu kee laaluun achitti.

Sadaffaa: Rabbi amanuu qabda akka inni kadhaa tee deebisuu dandahu, akka isatti si dhiheessaniif uumamtootatti dhihaatuun sin barbaachisu, bid'aalee kana fakkaatan tan nama Muslimaa tawassula hin barbaachisfne keessa galchanis sirraan eegaman.

Afraffaa: Rabbiin towbaa teetii fi gama isaa deebi'uu keetiin ni gammada hanga feete dilii teetiin fagaattus, kanaaf deebiin

narraa turtiin akka sin seenne yookaa rahmata Rabbirraa garaa murachuun, inumaa gammachuu inni towbaa teetii fi gama saa dhufuu keetiin gammadu if dura fidi –inni dureysa qulqullinni isaaf haa tahu- jacha isaa if dura fidi tan akkana jattu:

﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ [زمر: ٥٣]

(Rabbiin dilii hunda araaramaadha)

ammas tan akkana jattu:

﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ

دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ﴾ [بقره: ١٨٦]

(Hogguu gabroottan kiyya si gaafatan ani dhihoodha nin deebisa kadhaa kadhataadhaa weyta inni na kadhate)

Shanaffaa: nyaataa fi dhugaatiin kadhataa waan haraam irraa argame tahuu hin qabu, kuni waan kadhaan qeebalamuu dhoorkurraahi, hadiisa Abbaa hureyraatiin (r.a) dhufee waan jiruuf ergamaan Rabbii (s.a.w) ni dubbate

«الرَّجُلُ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ، يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ، يَا رَبِّ، يَا رَبِّ، وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ، وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ، وَغُذِيَ بِالْحَرَامِ، فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لِذَلِكَ؟»

“namticha imala dheereysu, ka rifeensa guduruu, ka bifa jijjiirate hiyyummarraa, harka isaa gama samii harka isaa ol qabee yaa Rabbi yaa Rabbi ja’a, nyaanni isaa

haraami, dhugaatiin isaa haraami, uffanni isaa haraami, haraamiin soorame, akkamitti isaa qeebalama duuba? (Muslimtu gabaase 1015)

6ffaa: Kadhataan naamusaa fi sunnaalee kadhaa eeguu qaba isiinis:

1 Yeroo Rabbi kadhatu xahaara qabaachuu, akka salaataaf wudu'a godhatutti godhatuu, hadiisa Abii Muusaa (r.a) sahiiheyni keessa jiruu fi seenaa isaa adeera isaa Abbaa Aamir (r.a) waliin hojjateef jacha, Hadiisatti Abuu Aamir Abaa Muusatti dhaammate akka Nabiyyii kadhaa kadhachiisuuf Abuu Muusaanis itti hime,

Ergamaan Rabbii bishaan akka fidaniif gaafate, irraa wudu'a godhatee aa isaameen ol qabee eegasii akkana ja'e:

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبِيدِي، أَبِي عَامِرٍ»

“Yaa Rabbi Ubeydi (Abbaa Aamiriif) araarami” hangan addeenya bobaa isaa argutti, eegasii akkana je'e

«اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَوْقَ كَثِيرٍ مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ مِنَ النَّاسِ»:

“Yaa Rabbi guyyaa qiyaamaa uumamtoota kee ykn nama hedduu irraa ol isa godhi Bukhaariitu gabaase lakk (4323) Muslimtu gabaase lakk (2498)

2 Gara qiblaa fuula deebi'uu qaba.

3 Harka isaa lamaan ol kaasuu qaba.

Sunnaalee lameen tana irratti qajeelchee jira hadiisni Abdallaa ibnu Abbaas (r.a) akkana ja'e: Umar ibnu Khaxxaab (r.a) naaf odeysee jira akkana jachuun: gaafa lolli Badrii taatu Ergamaan Rabbii (s.a.w) mushriktoota laalee isaan nama kuma takka, sahaabaa isaatis laale isaan nama dhibba saiifi kudha sagali, Ergamaan Rabbii (s.a.w) gama qiblaa fuula deebi'ee Rabbii isatti hasaasuu eegale:

«اللَّهُمَّ أَنْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي، اللَّهُمَّ آتِ مَا وَعَدْتَنِي»:

“Yaa Rabbi waan naaf beylamte

naaf guuti, Yaa Rabbi waan naaf beylamte naaf laadhu..” Muslimtu odeesse lakk (1763)

4 Kadhaa isaa faaruu Rabbiitii fi Ergamaa isarratti salawaata buusuun jalqabuu, hadiisa Fadaala binu Ubeyd saahiba Ergamaa Rabbii (s.a.w) akkana ja’a: Ergamaan Rabbii namticha salaata isaa keessaa kadhatu dhagahe kan Rabbii ol tahe guddisins, kan Nabiyyirratti salawaata hin buusin, Ergamaan Rabbii akkana je’e: «عَجَلْ هَذَا»: “kun ni jarjarfate” eegasii isa yaamee akkana je’een:

«إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ، فَلْيَبْدَأْ بِتَمْجِيدِ رَبِّهِ جَلَّ وَعَزَّ، وَالشَّانِءِ عَلَيْهِ، ثُمَّ يُصَلِّي عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، ثُمَّ يَدْعُو بَعْدُ بِمَا شَاءَ.»

“tokkoon keessan hogguu salaatu, Rabbi guddisuu fi faarsuun haa jalqabu, eegasii Nabiyyirratti salawaata haa buusu, eegasii waan barbaadu haa kadhatuu” Yoo Rabbi faarsuun jalqabe aayatoota faaruu jalqaboota suuraawwanii irratti argan faadhaan nidhufti, eegasii Rasuularratti salawaata buusee (s.a.w) eegasii Rabbi faarsee gosoowwan faaruutiin isaan keessaa kan dhufantu jira qeebalamuuf hoggus irra dhiyaatti

5 Rabbi kadhachuu qaba zannii toluu wajjiin, kadhaan isaa akka deebituuf yaqiina godhuu qaba, jarjarfatu hin qabuu deebii kadhaa keessatti. Inumaa Rabbiin akka kadhaa isaa deebisuuf yaqiina godhuu qaba. Abbaa Hureyrrarraa Ergamaa Rabbirraa (s.a.w) akkana ja'e:

«لَا يَزَالُ يُسْتَجَابُ لِلْعَبْدِ، مَا لَمْ يَدْعُ بِإِثْمٍ أَوْ قَطِيعَةٍ رَحِمٍ، مَا لَمْ يَسْتَعْجِلْ»:

“Gabrishaaf deebifamuufiin hafan qabu, waan dilii fi fira muruu hin kadhatiniin, waan hin jarjarfatiniin” ni ja’an yaa Ergamaa Rabbii maali jarjarfanni? Ni je’e: ni ja’a

«يَقُولُ قَدْ دَعَوْتُ وَقَدْ دَعَوْتُ، فَلَمْ أَرَيْسْتَ جِيبُ
 لِي، فَيَسْتَحْسِرُ عِنْدَ ذَلِكَ وَيَدْعُ الدُّعَاءَ»:

“kadhadhee, kadhadhee waan naaf
 deebi’un agarre, if nyaateeti kadhaa
 dhiisa” Muslimtu odeyse (2735)

6 Maqaalee Rabbii gaggaariin
 Rabbi kadhachuu, kadhaa waliin
 akka wal simtutti jijijjiiruu,
 hogguu rizqii Rabbi kadhatu
 “yaa Razzaaq” jachuu, hogguu
 rahmata Rabbi kadhatu, “yaa
 Rahman yaa Rahiim” jachuu,
 hogguu jabeenya rabbi kadhatu
 “yaa Aziiz” jachuu, hogguu
 araarama Rabbi kadhatu “yaa
 Ghafuur” jachuu, hogguu

fayyaa isa kadhatu “yaa Shaafii”
jachuu.bifa kanaan waan kadhaa
isaatiin wal simuun kadhata,
jacha Rabbii ol taheetiif:

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾ [الأعراف: ١٨٠]

{Rabbiif maqaalee gaggaariitu
jira isiin isa kadhadhaa} [A'araaf: 180]

7 Kadhaa irra deddeebi'uu,
barbaachaan Rabbirratti
daddeebi'uu, hadiisa Ibnu
Abbaasiif (r.a) kadhaa
ergamaan Rabbii gaafa lola
badrii sahaabaa isaatiif godhe
keessatti weyta je'e:

«اللَّهُمَّ أَنْجِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي، اللَّهُمَّ آتِ مَا وَعَدْتَنِي»:

“yaa Rabbi waan naaf beylamte

naaf godhi, yaa Rabbi waan naaf beylamte naaf laadhu” Rabbii isatti hasaasuu hin lakkifne hanga wayaan isaa irraa buututti, Abuu Bakar kan isa eegu akka ja’uun “yaa Nabiyyii Rabbii siif gaha Rabbii kee kadhachuun” Muslimtu odeyse lakk (1763).

Akkasuma waan sahiiheyni keessatti dhufe, hadiisa Abbaa Hureyraarraa (r.a) weyta Ergamaan Rabbii kadhatu warra Dowsiitiif akkana je’e:

«اللَّهُمَّ اهْدِ دَوْسًا وَاثِتٍ بِهِمْ، اللَّهُمَّ اهْدِ دَوْسًا

وَاثِتٍ بِهِمْ»:

“Yaa Rabbi Dowsi qajeelchi, ati isaanitti, Yaa Rabbi Dowsi

qajeelchi, ati isaanitti” Bukhaariitu odeyse lakk (2937) Muslmtu odeyse lakk (2524)

8 Kadhaa isaa dhoysuu mul’isuu dhabuu, jacha Rabbii ol taheetiif:

﴿أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً﴾ [الأعراف: ٥٥]

{Rabbii keessan kadhadaa if gadi qabuudhaani fi dhoysaan} [A’araaf: 55], kadhaa dhoysuutu ikhlaasatti dhiyaata, kanaaf Rabbiin kadhaa Nabi Zakariyyaa (a.s) faarsee akkana je’e:

﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ وَنِدَاءً خَفِيًّا﴾ [مريم: ٣]

{weyta Rabbii isaa yaame yaaminsa dhokataa} [Maryam: 3],

akka jacha imaama muffassiraa tokkotti ikhlaasa barbaaduuf jacha jedha.

- 9 Kadhaan isaa faaruu Rabbii ol tahee qabaachuu qabdi Rabbiin ol tahe gabrichi faaruu isaatiin shaagalamuu ni jaalata, faaruu tanaan akka isa gabbaruufi malee Rabbiin gabroottan isarraa dureysa, sahiiheyni keessatti hadiisa ibnu Mas'uudiin akkana ja'e (s.a.w)

«وَلَا أَحَدٌ أَحَبَّ إِلَيْهِ الْمَدْحُ مِنَ اللَّهِ وَلِذَلِكَ
مَدَحَ نَفْسَهُ»:

“Rabbirra kan faaruu jaalatu hin jiru kanaaf if faarse”

10 Kadhataan yeroolee kadhaan keessatti qeebalamtu barbaadee isii keessa Rabbi kadhachuu qaba. Yeroolee kadhaan keessatti deebifamtu tan barruuleen dhufte keessaa: (Azaanaa fi iqaamaa jidduu kadhachuu – halkan ulusa irraa boodaa – sa’aa jum’aa – salaatoowwan booda – sujuuda keessatti – yeroo roobni bu’u – kadhaa obboleessi muslimaa isa duubaa godhuuf – kadhaa abbaan ilmaaf godhu – kadhaa musaafiraa -kadhaa miidhamaa)

صَحِيحُ الدَّعَاوِ وَالشَّعَائِرِ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى

Faaruuulee Rabbii guddaaf

Kan itti aanu

Fuula duratti deebi'uuf

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ
﴿الرَّحِيمِ﴾ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٤﴾

[الفاتحة: ٢-٤]

(Faaruun hundi kan Rabbii gooftaa
aalamaati * Akkaan mararfataa
akkaan rahmata godhaa * Abbaa
(mootii) guyyaa murtii) [Al faatihaa:
2-4]

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ
الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِحَةٍ مَّثْنَى وَثُلَاثَ
وَرُبْعٍ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ [فاطر: ١]

(Faaruun hundi kan Rabbii uumaa samiifi dachii ta'e, kan maleykotas ergamtoota abbootii kooluuwwan lama lamaa, sadi sadiifi afur afurii taasiseef haa ta'u Uumama keessattis waan fedhe ni dabala Dhugumatti, Rabbiin waan hunda irratti danda'aadha)

[Faaxir: 1]

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾ [الأنعام: ١]

(Faaruun hundi kan Rabbii isa
samiifi dachii uumee, dukkanaafi
ifa argamsiiseeti) [An'aam: 1]

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ

الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ [سبأ: ١]

(Faaruun hundi kan Rabbii Isa wanti samii keessaafi wanti dachii keessaa hundi kan Isaa ta'eeti Aakhirattis faaruun hundi kanuma Isaati Inni ogeessa, beekaadha) [Saba'i: 1]

«الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا
فِيهِ»

*Alhamdu lillaaji hamdan kasiiran
xayyiban mubaarakan fihi*

“Faaruun kan Rabbiiti faaruu
hedduu gaarii barakaan keessatti
taasifamte”

«رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِْلُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ،
وَمِْلُ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الشَّنَاءِ
وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُنَّا لَكَ عَبْدٌ:
اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا
مَنْعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»

*Rabbanaa lakal hamdu mil'as
samaawaati wal ardi, wa mil'a
maa shi'ta min shey'in ba'adu
ahlas sanaa'I wal majdi, ahaqqu
maa qaalal abdu, wa kullunaa laka
abdu: Allaahumma laa maani'a
limaa a'axeyta, walaa mu'uxiya*

*liala mana'ta, walaa yanfa'u zal
jaddi minkal jaddu*

Yaa Rabbii keenya faaruun siif haa ta'u guutuun samii fi dachii, guutuun waan ati sana booda feetee, yaa kan faaruu fi guddina haqa godhate, irra dhugaa waan gabrichi jedheeti, nuti hundi siif gabra: yaa Rabbi waan ati kennite dhoorgan hin jiru, waan ati dhoorgites kennaan hin jirau, abbaa guddinaa si biratti hin fayyadu guddinni sirraahi.

«اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ كُلُّهُ، وَإِلَيْكَ يَرْجِعُ
الْأَمْرُ كُلُّهُ»

*Allaahumma lakal hamdu kulluh,
wa ileyka yurja 'ul amru kulluh*

“Yaa Rabbi faaruun hundi teeti,
amriin hundi gama keet deebiti”

4

«اللَّهُمَّ رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، أَنْتَ الْحَقُّ،
 وَقَوْلِكَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الْحَقُّ،
 وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، (وَالْتَّبَيُّونَ حَقٌّ،
 وَمُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَقٌّ) وَالسَّاعَةُ
 حَقٌّ، اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ
 تَوَكَّلْتُ، (وَإِلَيْكَ أُنَبِّئُ) وَإِلَيْكَ خَاصَمْتُ، وَبِكَ
 حَاكَمْتُ، فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ،
 وَأَسْرَرْتُ وَأَعْلَنْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي،
 (أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ) لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

Allaahumma Rabbanaa lakal hamdu anta qayyuumus samaawaati wal ardi, wa lakal hamdu anta Rabbus samaawaati wal ardi wa man fihinna, wa lakal hamdu anta nuurus samaawaati wal ardi wa man fihinna, antal haqqu, wa qowlukal haqqu, wa wa'adukal haqqu, wa liqaa'uka haqqun, wal jannatu haqqun wan naaru haqqun, wan nabiyyuuna haqqun wa Muhammadun sallallaahu aleyhi wa sallam haqqun was saa'atu haqqun, Allaahuma laka aslamtu wa bika aamantu wa aleyka tawakkaltu wa ileyka anabtu wa bika khaasamtu, faghfir lii

*maa qaddamtu wa maa akhartu,
wa asrartu wa a'alantu, wa maa
anta a'alamu bihii minnii, (antal
muqaddimu wa antal mu'akhiru)
laa ilaaha illaa anta*

Yaa Rabbi keenya faaruun hundi teeti ati dhaabbataa amrii samiif dhachiiti, faaruun teeti ati Rabbii samii, dhachii fi waan isii keessa jiru hundaati, ati haqa, jachi keetis haqa, beylamni keetis haqa, qunnamtiin teetis haqa, jannannis haqa, ibiddis haqa, Nabiyyoonis haqa, Muhammadis (s.a.w) haqa, qiyaamaanis haqa, Yaa Rabbi siif harka kenne, sittis aamane, sirrattis irkadhe, (gama keetis deebi'e) gama

keetti himadhe, siin murteyfadhe,
naaf araarami waanin dursee fi
waanin booda aanses, waanin
dhoysee fi waanin mul'ises, waan
ati natti beytu, (siitu dursaadha siitu
booda aansaadha) si malee haqaan
gabbaramaan hin jiru.

﴿اللَّهُمَّ مَلِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ
 وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ
 وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُوَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُوَلِّجُ
 النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
 وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ
 بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾﴾ [آل عمران: ٦٢-٧٢]

Yaa Rabbii abbaa mootummaa
 taate! Mootummaa nama feeteef
 kennita; nama feete irraa immoo
 mootummaa mulqita Nama feetes
 ni jabeessita Nama feetes ni

xiqqeessita Toltuun hundi harka kee
jira Dhugumatti Ati waan hunda
irratti danda'aadha (26) Halkan
guyyaa keessa seensifta Guyyaas
halkan keessa seensifta Du'aa irraas
jiraa baafta Jiraa irraas du'aa baafta
Nama feetes herrega malee soorta.

(Aayata lama suuraa aala imraa
aayaa (26-27) aayaa duraarratti
jachi (qul) jattu irraa haqamte
beekaadhaa kadhaan jalqabuu
akeekuuf acha.)

«اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ
 الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ
 الْحَبِّ وَالنَّوَى، وَمُنزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
 وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ
 أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ
 فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ
 بَعْدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ
 شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ،
 اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ، وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ»

*Allaahumma Rabbas samaawaati
 wa Rabbal ardi wa Rabbal arshil*

*aziim, Rabbanaa wa Rabba kulli
shey'I, faaliqal habbi wannawaa,
wa munazzilat tawraati wal injiili
wal furqaan, a'uuzu bikamin
sharri kulli shey'in anta aakhizun
binaasiyatih, Allaahumma antal
awwalufaleysa qablaka shey'u,
wa antal aakhiru faleysa ba'adaka
shey'u, wa anataz zaahiru faleysa
fowqaka shey'u, wa antal baaxinu
faleysa duunaka shey'u, iqdi annad
deyna wa aghnina minal faqri*

Yaa Rabbi abbaa samii fi dachii,
abbaa arshii guddoo, Rabbii keenya
Rabbii waa hundaa, baqaqsaa
fireetiifi ija tamriiti, buusaa
towraatii, injiil fi furqaan, sittin

maganfadha hamtuu ati harkaa
qabdu hundarraa. Yaa Rabbi ati
jalqaba, si dura humaatuu hin jiru,
ati booda, si booda humaatuu hin
jiru, ati gubbaadha si ol humaa hin
jiru, ati jala sii gad humaa hin jiru,
deynii nurraa baasi, hiyyummaarraa
nu duroomsi.

6

«اللَّهُمَّ إِنِّي أُشْهِدُكَ وَأُشْهِدُ مَلَائِكَتَكَ وَحَمَلَةَ
عَرْشِكَ، وَأُشْهِدُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحَدَّكَ لَا
شَرِيكَ لَكَ، وَأُشْهِدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ»

*Allaahumma innii ushiduka wa
ush'hidu hamalata arshika, wa
ush'hidu man fis samaawaati wa
man fil ardi, annaka antallaahu
laa ilaaha illaa anta wahdaka laa
shariika laka, wa ash'hadu anna
Muhammadan abduka wa rasuuluk*

Yaa Rabbi ani ragaan si godhadha
malaa'koota keetis ragaan godhadha
baattota arshii teetiitis ragaan

godhadha, waan samii fi dachee keessa jirus ragaan godhadha, ati akka Allaah haqaan gabbaramaan si malee hin jirre taate kophaa kee qindii hin qabdu, ammas ragaan baha Muhammad gabricha keetii fii ergamaa kee tahuu.

7

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ
 اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَحَدُ الصَّمَدُ، الَّذِي
 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»

*Allaahummma innii as'aluka bi
 annii ashhadu annaka antallaahu
 laa ilaaha illaa anta al ahadus
 samadu allazii lam yalid wa lam
 yuulad wa lam yakun lahuu kufuwan
 ahad*

Yaa Rabbi an sin kadha ragaa si
 godhatuu kyyaan akka ati taate
 Allaaha haqaan gabbaramaan si
 malee hin jiru, tokkicha irkoo waa

hundaa, kan hin dhalin kan hin dhalatin, hiriyaan tokkos isaaf hin taane.

(Hadiisaan dhufee jira kadhaan tun ismallaahil a'azam tan hogguu kadhataniin ennaman akka taate)

8

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ الْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ»

*Laa ilaaha illallaahul aziimul
haliim, laa ilaaha illallaahu Rabbul
arshil aziim, laa ilaaha illallaahu
Rabbus samaawaati wa Rabbul
ardi wa Rabbul arshil kariim*

Dhugaan gabbaramaan Rabbii guddaa obsaa malee hin jiru. Dhugaan gabbaramaan Rabbii arshii guddaa malee hin jiru. Dhugaan

gabbaramaan Rabbii samii, dachiifi
Rabbii arshii guddaa malee hin jiru.

(Iiin kadhaa yeroo yaadaa fii
rakkinaati)

«اللَّهُ، اللَّهُ رَبِّي لَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا»

*Allaahu allaahu Rabbii laa ushriku
bihii shey'aa*

Allaahan Allaahan Rabbii kiyya
waan takkallee isatti hin qindeysu.

(Iiin kadhaa yeroo yaadaa fii
rakkinaati)

10

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ
أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، سُبْحَانَ
اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ»

*Laa ilaaha illallaahu wahdahuu
laa shariika lahuu, allaahu akbaru
kabiiraa walhamdu lillaahi
kasiiraa, subhaanallaahi Rabbil
aalamiin, laa hawla walaa quwwata
illaa billaahil aziizil hakiim*

Gabbaramaan haqaa Rabbi malee
hin jiru kophaa isaa qindiin kan isaaf
hin ta'initti, Rabbiin guddaadha,

faaruun hedduun kan Rabbiiti,
qulqullaa'e Rabbiin mootiin
aalamaa, tooftaafi humni Rabbii
jabaa ogeysa biraa malee hin jiru.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ
الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا
بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»

*Laa ilaaha illallaahu wahdahuu
laa shariika lahuu lahul mulku wa
lahul hamdu wa huwa alaa kulli
shey'in qadiir, subhaanallaahi,
walhamdu lilaahi, walaa ilaaha
illallaahu, wallaahu akbar walaa
hawla walaa quwwata illaa
billaahil aliyyil aziim*

Dhugaan gabbaramaan Rabbi malee hin jiru kophaa isaa qindiin tokko ka isaaf hin tahinitti, aangoon tan isaati, faaruun tan isaat, inni waan hundarrattuu danda'aadha, Rabbiin qulqulla'e, faaruun kan Rabbiiti, Dhugaan gabbaramaan Rabbi malee hin jiru, Rabbiin guddaadha, tooftaafi humni Rabbii oltahaafi guddaa biraa malee hin jiru.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعَدَّهُ، وَنَصَرَ
عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»

*Laa ilaaha illallaahu wahdahu,
anjaza wa'adahu, wanasara
abdahu, wa hazamal ahzaaba
wahdahu*

Dhugaan gabbaramaan Rabbiin
malee hin jiru isa qofa, beylama
isaa guute, gabricha isaatiif tumse,
cabse tuutowwan kophaa isaa.

13

«اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي
وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا
اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ،
أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي
فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»

*Allaahumma anta Rabbii laa ilaaha
illaa anta, khalaqtanii wa ana
abduka, wa ana alaa ahdika wa
wa'adika mastaxa'tu, a'uuzu bika
min sharri maa sana'tu, abuu'u
laka bini'matika alayya, wa abuu'u
bizanbii faghfir lii fa innahuu laa
yaghfiruz zunuuba illaa anta*

Yaa Rabbi ati gooftaa kiyya.
Situ na uumee ani gabricha
keeti. Ani hangan danda'een
baallamaafi waadaa keerran jira.
Hamtun hojjadhe irraa Rabbittin
maganfadha. Qananii ati natti oolte
nan mirkaneessa. Yakka kiyyas nan
amana. Kan yakka araaramu si qofa
waan ta'eef naa araarami.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمَنَّانُ، بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ»

Allaahumma innii as'aluka bi'anna lakal hamdu, laa ilaaha illaa antal mannaan, badii'us samaawaati wal ardi, yaa zal jalaali wal ikraam, yaa hayyu yaa qayyuum

Yaa Rabbi an sin kadha faaruun siif ta'uun, dhugaan gabbaraan si malee hin jiru tola oolaa, tolchaa samiifi dachii, yaa abbaa guddinaatii fi arjummaa, ya jiraataa yaa ka amrii

waan hundaatiin dhaabbatu.

(Hadiisa keessatti dhufee jira kadhaan tun ismallaahil a'zam kan hogguu kadhataniin deebii argatan, hogguu kadhataniin argatan akka taate)

«سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَكَ رَبَّنَا»

*Subhaanaka maa a'zamaka
Rabbanaa*

Qulqulloytee waa guddattee
Rabbii keenya.

«سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِبْرِيَاءِ وَالْعِزَّةِ»

*Subhaana zil jabaruuti
walmalakuuti, walkibriyaa 'I
wal'azamati*

Qulqullaa'e abbaan olaantummaa
fi aango, boonaa fi guddinaa.

«اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ ذُو الْمَلَكُوتِ
وَالْجَبْرُوتِ وَالْكَبْرِيَاءِ وَالْعِظَمَةِ»

*Allaahu akbar – zul malakuuti
waljabaruuti walkibriyaa'I
wal'azamati*

Rabbiin guddaadha – al sadi -
abbaan aangoo fi olaantummaa,
boonaa fi guddinaa.

«اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا،
وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا»

*Allaahu akbaru kabiiraa, wal hamdu
lillaai kasiiraa, wasubhaanallaahi
bukratan wa asiilaa*

Rabbiin hundarra guddaadha,
faaruun kan Rabbiiti
hedduminaan, Rabbiin qulqulla'e
bariif galgalas.

Nama kadhatuuf ni jaalatama erga Rabbi faarsee Nabiyyirratti salawaata buusuun

«اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ
مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ،
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»

*(Allaahumma salli alaa
Muhammadin wa alaa aali
Muhammadin kamaa salleyta alaa
Ibraahiima wa alaa aali Ibraahiima
innaka hamiidun majiid)*

صَاحِبُ الدُّعَا وَالشَّعَائِرِ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى

**Kadhaa
Qur'aanaa**

﴿حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ (١٢٩)

[التوبة: ٩٢١]

(Rabbiin naaf gahaadhaIsa malee haqaan Gabbaramaan hin jiruIsa qofa irrattin irkadhe; Innis Gooftaa arshii guddaati) Towbaa/ 129

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ

مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ [الأنبياء: ٧٨]

(Si malee dhugaan gabbaramaan hin jiru Ati qulqulloofte Dhugumatti, ani miidhaa hojjataa irraa ta'een jira) Anbiyaa/87

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي
رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ [إبراهيم: ٤٠]

(Gooftaa kiyya! Kan salaata
dhaabu na godhi Ilmaan kiyya
irraas (akkasuma) Gooftaa keenya!
kadhaa kiyyas narraa qeebali)

Ibraahiim/40

﴿هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۗ إِنَّكَ سَمِيعُ

الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ [آل عمران: ٨٣]

(Gooftaa kiyya! Ati Suma
biraa ilmaan gaarii naaf kenni
Dhugumatti Ati dhagayaa kadhaati)

Aala imraan/38

﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي
أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ﴾ [آل عمران: ٧٤١]

(Gooftaa keenya! badii keenyaafi
dhimmoota keenya keessatti
daangaa dabriinsa keenya nuuf
araarami; faana keenyas gadi
dhaabi; ummata kaafirootaa irrattis
nu tumsi) Aala imraan/147

6

﴿رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ

الرَّحِيمِينَ﴾ [المؤمنون: ٨١١]

(Gooftaa kiyya! Naaf araarami,
rahmatas (naaf) godhiAti irra
caalaa warra rahmata godhaniiti)

Mu'uminuun/118

7

﴿رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي﴾

[القصص: ٦١]

(Yaa Gooftaa kiyya! Waan
narratti tola oolteen gargaaraa
yakkamtootaa hin ta'u) Qasas/16

﴿رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا
وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾

[البقرة: ٥٢]

(Gooftaa keenya! Obsa nurratti
dhangalaasi Faana keenyas gadi
dhaabi; ummata kaafirootaa irrattis
nu tumsi) Baqaraa/250

﴿رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا
وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ

الْوَهَّابُ ﴿٨﴾ [آل عمران: ٨]

(Gooftaa keenya! Ati guyyaa isa keessa mamiin hin jirreef nama walitti qabuuf jirta Dhugumatti Rabbiin beellama kan diiguu miti)

Aala imraan/8

10

﴿رَبِّ أَسْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٤٥﴾ وَيَسِّرْ لِي

أَمْرِي ﴿٤٦﴾﴾ [طه: ٥٢-٦٢]

(Yaa Gooftaa kiyya! Qoma kiyya naaf bal'isi * (Hojii) kiyyaas naaf laaffisi) Xaahaa/25-26

11

﴿مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾﴾

[الأنبياء: ٣٨]

(Rakkoon na tuqeera; Ati irra rahmata godhaa warra rahmata godhaniiti) Anbiyaa'i/83

﴿رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ﴾
﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ﴾

[المؤمنون: ٧٩-٨٩]

(Gooftaa kiyya! Ani hasaasa sheyxaanotaa irraa Sittin maganfadha * Gooftaa kiyya! Isaan natti dhufuu irraa Sittin maganfadha) Mu'uminuun/97-98

﴿رَبَّنَا أَصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّا

عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ [الفرقان: ٥٦]

(Gooftaa keenya! adabbii jahannam
nurraa deebisi; dhugumatti
adabbiin ishee kan nama irraa hin
deemneedha) Furqaan/65

﴿وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا
رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ
خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ [الأعراف: ٩٨]

(Gooftaan keenya beekumsaan waan hunda marsee jira Rabbi irratti hirkannee jirra (Yaa) Gooftaa keenya! Gidduu keenyaafi gidduu namoota keenyaatti dhugaan murteessi; Ati irra caalaa warra murteessaniiti) A'araaf/89

15

﴿أَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ﴾ ﴿١١٤﴾

[المائدة: ٤١١]

(Nu soori ati irra caalaa warra
rizqii kennuuti) Maa'idaa/114

16

﴿رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا

مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا﴾ ﴿١٠﴾ [الكهف: ٠١]

(Yaa Gooftaa keenya! Si biraa
rahmata nuuf kenni; dhimma
keenya irraas karaa qajeelaa nuuf
mijeessi) Kahfi/10

﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي

بِالصَّالِحِينَ﴾ [الشعراء: ٣٨]

(Gooftaa kiyya! beekumsa naaf kenni Namoota gaggaariittis na dhaqqabsiisi) Shu'araa'i/83

﴿رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ [طه: ٤١١]

(Yaa Rabbi beekumsa naaf dabali)
Xaahaa/14

﴿رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ﴾

﴿فَقِيرٌ﴾ [القصاص: ٤٢]

(Yaa Gooftaa kiyya! Dhugumatti,
ani toltuu irraa waan Ati naaf
murteessitetti haajomaadha)

Qasas/24

﴿رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا
قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾ (٧٤)

[الفرقان: ٤٧]

(Gooftaa keenya! Niitoolii keenyaafi
sanyii keenyas gammachuu ijaa
kan ta'an nuuf kenni Warra Rabbiin
sodaataniifis imaama (dursaa) nu
taasisi) Furqaan/74

رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي
 أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ
 صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي
 عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾ [النمل: ٩١]

(Yaa Gooftaa kiyya! Akkan ni'imaa kee ishee anaafi abbaa haadha kiyya qanansiifte galateeffadhuufi hojii gaarii ati jaalattu hojjadhu na barsiisi Rahmata keetiinis gabroota kee gaggaarii keessa na seensisi)

Namli/19

﴿رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ﴾ ﴿١٢٧﴾ ﴿وَتُبَّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ

التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ ﴿١٢٨﴾ [البقرة: ٧٢١-٨٢١]

(Yaa Rabbi Ati dhagahaa beekaa
dhaa! nurraa qeebali) (Tawbaa
keenyas nurraa qeebali Dhugumatti,
Ati Situ akkaan tawbaa qeebalaa,
akkaan rahmata godhaadha)
Baqaraa/127-128

صحيح الدعاء والثناء على الله تعالى

Kadhaa salaataa

1

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا
بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ
نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقِّي الثَّوْبُ
الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ
خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ»

*Allaahumma baa'id beynii wa
beyna khaxaayaaya kamaa
baa'atta beynal mashriqi wal
maghribi, allaahumma naqqinii
min khaxaayaaya kamaa yunaqqas
sowbul abyadu minad danas,
allahuma ighsilnii min khaxaayaaya
bilmaa' I wassalji walbarad*

Yaa Rabbi! Akka jidduu bahaafi lixaa wal irraa fageessite jidduu kootiifi jidduu dilii kootii wal irraa fageessi (cubbuu irraa na fageessi). Yaa Rabbi! Akka uffanni adiin xurii irraa qulqullaahutti anas dilii koo irraa na qulqulleessi. Yaa Rabbi! dilii koo irraa cabbii, bishaaniifi cabbiidhaan na dhiqi. (isiin kadhaa salaataan banan irraahi)

«اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرَائِيلَ، وَمِيكَائِيلَ،
وَأِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ،
عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ
عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي
لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ
تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ»

*Allaahumma Rabba Jibraa'ila, wa
miikaa'iila, wa israafiila, faaxiras
samaawaati wal ardi, aalimal
gheybi washahaadati, anta tahkumu
beyna ibaadika fima kaanuu fihi
yakhtalifuun, ihdini limaa ikhtulifa*

*fiihi minal haqqi bi' iznika, innaka
tahdii man tashaa'u ilaa siraaxin
mustaqiim*

Yaa Allaah gooftaa Jibriil,
Mikaa'eeliifi Israafiil! Uumaa
samiifi dachii! Beekaa fagoofi
dihoo kan taate! Ati waan
gabroonni kee irratti wal dhabaa
turan keessatti murtii kennita. Haqa
waan keessatti wal dhabameef na
qajeelchi. Ati abbaa feete karaa
sirriitti qajeelchita waan taateef.

(isiinis kdhaa salaataan banan
irraahi, keesumaafuu salaata
halkanii) yeroo haqni namarratti
wal fakkaateefi shubuhaanni
qalbirra nama dhufe jedhamti)

«وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
 حَنِيفًا، وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلَاتِي،
 وَنُسُكِي، وَمَحْيَايَ، وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لَا
 شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ،
 اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَنْتَ رَبِّي، وَأَنَا
 عَبْدُكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي، وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي، فَاعْفِرْ
 لِي ذُنُوبِي جَمِيعًا، إِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ،
 وَاهْدِنِي لِأَحْسَنِ الْأَخْلَاقِ لَا يَهْدِي لِأَحْسَنِهَا
 إِلَّا أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا لَا يَصْرِفْ عَنِّي
 سَيِّئَهَا إِلَّا أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ وَالْخَيْرُ كُلُّهُ
 فِي يَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ،
 تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»

Wajjahtu wajhiya lillazii faxaras
 samaawwti wal arda haniifan,
 wamaa kaana minal mushrikiin,
 inna salaatii wa nusukii
 wamahyaaya wa mamaatii lillaahi
 Rabbil aalamaiin, laa shariika
 lahuu wa bi zaalika umirtu wa ana
 minal muslimiin, allaahumma antal
 maliku laa ilaaha illa anta anta
 Rabbii, wa ana abduka zalamtu
 nafsii wa taraftu bi zanbii, faghfir
 lii zunuubii jamii'an fa innahuu
 laa yaghfiruz zunuuba illa anta,
 wahdini li ahsanil akhlaaqi laa
 yahdii li ahsanihaa illaa anta, wasrif
 annii sayyi'ahaa laa yasrifu annii
 sayyi'ahaa illaa anta, labbeyka wa
 sa'adeyka, wal kheyru kulluhuu bi

*yadeyka, washarru leysa ilayka,
ana bika wa ileyka, tabaarakta wa
ta'aaleyta, astaghfiruka wa atuubu
ilayka*

Ani haalan gara tawhiidaa dabee jiruun fuula kiyya gara Isa samiifi dachii uumeetti deebiseera. Salaanni kiyya, ibaadaan kiyya, jiruun kiyyaafi duuti kiyya Rabbii gooftaa aalamaatiifi. Shariikni isaaf hin jiru. Kanattin ajajames. Ani Muslima irraayi. Yaa Rabbi mootiin suma qofa; dhugaan gabbaramaan si malee hin jiru. Ati Gooftaa kiyya ani gabricha keeti. Lubbuu kiyya miidheera. Yakka kiyyas amaneera. Dilii koo hundaa naaf araarami.

Kan dilii araaramu si malee waan hin jirreef. Yaa Rabbi gara amala gaariitti na qajeelchi. Gara akkaan gaarii isheetti si malee kan qajeelchu hin jiru. Hamtuu ishee immoo narraa deebisi; hamtuu ishee si malee kan narraa deebisu waan hin jirreef. Owwaadhe. Milkuunis kan keeti. Toltuun hunduu sirka jira. Hamtuun gara keetii miti. Ani siinin jira gara keettin deebi'a. Guddattee ol taate. Araaraman sirra barbaada; gara keettin deebi'a.

(isiin kadhaa salaatan bananirraahi,
keessumaafuu salaata halkanii)

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ
اغْفِرْ لِي»

*Subhaanakallaahumma Rabbanaa
wa bihamdika Allahuma aghfirli*

Yaa Rabbi faaruu keetii waliinin
si qulqulleessa. Yaa Rabbi naaf
araarami.

(isiin kadhaa isii jachuun karaa
godhame rukuu'aa fi sujuuda
keessatti)

«اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ
مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِي
ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ»

*Allaahumma a'uuzu bi ridaaka
min sakhaxika, wa bi mu'aafaatika
min uquubatika, wa bika minka laa
nuhsii sanaa'an alayka anta kamaa
asneyta alaa nafsika*

Yaa Rabbi dallansuu kee irraa
jaalala keetti, adabbii kee irraa
nageenya keettin maganfadha.
Sirraa sumattin maganfadha.

Faaruu sirratti godhamu lakkaa'ee hin xumuru. Ati akkuma lubbuu kee faarsiteedha.

(isiin kadhaa sujuuda keessatti karaa godhamte)

6

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ دِقَّةً، وَجِلَّةً،
وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ وَعَلَانِيَتَهُ وَسِرَّهُ»

*Allaahumma ighfir lii zanbii
kullahuu diqqahuu wa jullahuu
wa awwalahuu wa aakhirahuu wa
alaaniyatahuu wa sirrahuu*

Yaa Rabbi yakka kiyya hunda,
xiqqoofi guddaa isaa, jalqabaafi
dhuma isaa, mullataafi dhokataa
isaa naaf araarami.

(isiinis kadhaa sujuuda keessti
karaa godhamte)

«اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قَلْبِي نُورًا، وَفِي لِسَانِي
 نُورًا، وَفِي سَمْعِي نُورًا، وَفِي بَصَرِي نُورًا،
 وَمِنْ فَوْقِي نُورًا، وَمِنْ تَحْتِي نُورًا، وَعَنْ
 يَمِينِي نُورًا، وَعَنْ شِمَالِي نُورًا، وَمِنْ بَيْنِ
 يَدَيَّ نُورًا، وَمِنْ خَلْفِي نُورًا، وَاجْعَلْ فِي
 نَفْسِي نُورًا، وَأَعْظِمْ لِي نُورًا»

*Allaahuma ij'al fii qalbii nuuraa,
 wafii lisaanii nuuraa, wafii sam'ii
 nuuraa, wafii basarii nuuraa, wamin
 fowqii nuuraa, wamin tahtii nuuraa,
 wa'an yamiinii nuuraa, wa'an
 shimaalii nuuraa, wamin beyni*

*yadayya nuuraa, wamin khalfii
nuuraa, waj'al fii nafsii nuuraa,
wamin beyni yadayya nuuraa,
wamin khalfii nuuraa, waj'al fii
nafsii nuuraa, wa'a'azim lii nuuraa*

Yaa Rabbi qalbii kiyya keessa ifaa
godhi. Arraba koo keessas ifaa,
dhageettii koo keessas ifaa, agartuu
koo keessas ifaa, gubbaa kiyyas
ifaa, jala kootis ifaa, mirga koo
irraanis ifaa, bitaa kiyya irraanis
ifaa, fuuldura kootis ifaa, duuba
kiyyaanis ifaa, lubbuu koo keessas
ifaa taasisi. Ifaa guddaa naaf godhi.

(isiin kadhaa sujuuda keessatti
karaa godhamte, keessumaafuu
salaata halkanii keessatti)

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ،
وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا
وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika min
azaabi jahannama wamin azaabil
qabri, wamin fitnatil mahyaa
walmamaati wamin sharri fitnatil
masiihid dajjaal*

Yaa Rabbi ani adabbii qabriifi adabbii
jahannamaa irraa sittin maganfadha.
Mokkoroo jireenyaafi du'aa irraa,
akkasumas mokkoroo Masiih
Addajjaal irraa sittin maganfadha.

(isiin kadhaa tashahhuda boodaa keessatti karaa gidhamte osoo hin salaammanne)

«اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ،
وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ»

*Allaahumma a'innii alaa zikrika
wa shukrika wa husni ibaadatika*

Yaa Rabbi si yaadachuu, si galateeffachuufi ibaadaa kee gaaromsuu keessatti na gargaari.

(isiin kadhaa tashahhuda boodaa keessatti karaa gidhamte osoo hin salaammanne)

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ،
 وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَسْرَفْتُ،
 وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ
 وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ»

*Allaahumma ighfir lii maa
 qaddamtu wamaa akhartu, wa maa
 asrartu wamaa a'alantu, wamaa
 asraftu, wamaa anta a'alamu bihii
 minnii, antal muqaddimu wa'antal
 mu'akhiru, laa ilaaha illaa anta*

Yaa Rabbi naaf araarami badii
 tiyyarraa waan ani dabarse, waan
 booda aanse, waan dhooyse, waan

mul'ise, waan daangaa dabre, waan
ati narrabeeytu. Sumaatu dursisa,
sumaatu baada aansa, haqaan
gabbaramaan simalee hinjiru.

(isiin kadhaa tashahhuda boodaa
keessatti karaa gidhamte osoo hin
salaammanne)

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثِمِ،
وَالْمَغْرَمِ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika
minal ma'asami wal maghrami*

Yaa Rabbi ani yakkaafi hidaan
qabamuu irraa sittin maganfadha.

(isiin kadhaa tashahhuda boodaa
keessatti karaa gidhamte osoo hin
salaammanne)

12

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ
مِنَ النَّارِ»

*Allaahumma inni as'alukal jannata,
wa a'uuzu bika minan naar*

Yaa Rabbi ani jannata si kadheen
ibidda irraa sitti maganf.

(isiin kadhaa tashahhuda boodaa
keessatti karaa gidhamte osoo hin
salaammanne)

13

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَأَعُوذُ
بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْدَلِ
الْعُمْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الدُّنْيَا وَأَعُوذُ بِكَ
مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika
minal bukhli wa a'uuzu bika minal
jubni wa a'uuzu bika an uradda
ilaa arzalil umuri wa a'uuzu bika
min fitnatid dun'yaa wa a'uuzu
bika min azaabil qabri*

Yaa Rabbi ani doynummaa irraa
sittin maganfadha. Lunnummaa
irraas sittin maganfadha. Umurii

isa gadi kufaatti deebifamuu irraas
sittin maganfadha. Mokkoro
addunyaafi adabbii qabrii irraas
sittin maganfadha.

(isiin kadhaa tashahhuda boodaa
keessatti karaa gidhamte osoo hin
salaammanne)

«اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْمًا كَثِيرًا وَلَا
يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ، فَاعْفُرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ
عِنْدِكَ، وَارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»

*Allaahumma innii zalamtu
nafsii zulman kasiiraa walaa
yaghfiruz zunuuba illaa anta,
faghfir lii maghfiratanmin
indika, warhamnii innaka antal
ghafuurur rahiim*

Yaa Rabbi! Ani miidhaa baay'ee
lubbuu koo miidheera; si malee kan
dilii araaramu hin jiru. Kanaafuu,
araarama si biraa ta'e naaf araarami.

Ati araaramaa mararfataa waan
taateef.

(isiin kadhaa salaata keessatti
karaa gidhamte sujuuda keessatti
jedhamti ykn tashahhuda boodaa
keessatti osoo hin salaammanne)

«اللَّهُمَّ حَاسِبِي حِسَابًا يَسِيرًا»

*Allaahumma haasibnii hisaaban
yasiiraa*

Yaa Rabbi qormaata laafaa na qori.
(isiin kadhaa salaata keessatti
karaa gidhamte sujuuda keessatti
jedhamti ykn tashahhuda boodaa
keessatti osoo hin salaammanne)

16

«رَبِّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ»

*Rabbi qinii azaabaka yowma
tab'asu ibaadaka*

Yaa Rabbi qixaaxa kee jalaa na
baasi gaafa gabroottan kee kaaftu.

(isiin kadhaa salaata keessatti
karaa gidhamte sujuuda keessatti
jedhamti ykn tashahhuda boodaa
keessatti osoo hin salaammanne)

صَاحِبِ الدُّعَاءِ وَالشَّعَائِرِ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى

Kadhaalee Nabiyyii

«اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً، وَفِي
الْآخِرَةِ حَسَنَةً، وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»

*Rabbanaa aatinaa fid dun'yaa
hasanatan wa fil aakhirati
hasanatan waqinaa azaaban naar*

Yaa Rabbii keenya nuuf kenni
adduynatti toltuu, aakirattis toltuu,
nu baasi ibidda azaabaa jalaa.

(isiin irra hedduu kadhaa
nabiyyiiti)

«اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي،
وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي»

*Allaahuma ighfir lii, warhamnii,
wahdini, wa aafinii, warzuqnii*

Yaa Rabbi naaf araarami, na
mararfadhu, na qajeelchi, na fayyisi,
na soori.

(isiin kadhaa toltuu addunyaa fi
aakhiraa if keessaa qabdu)

«اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِجَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ
وَاعْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ»

*Allaahumm ikfinii bihalaalika an
haraamika, waghniinii bifadlika
amman siwaaka*

Yaa Rabbi halaala keetiin haraama
kee irraa na tiksii. Tola keetiin waan
si malee jiru irraa of na geessisi.

(isiin kadhaa deynii ifarraa
deebisuuti)

4

«اللَّهُمَّ مُصَرِّفَ الْقُلُوبِ صَرِّفْ قُلُوبَنَا
عَلَى طَاعَتِكَ» «يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ
قَلْبِي عَلَى دِينِكَ»

*Allaahumma musarrifal quluubi
sarrif quluubanaa alaa xaa'atika.
Yaa Muqallibal quluubi sabbit
qalbi alaa diinik*

Yaa Rabbii qalbi hooggantu qalbi
teenya siif ajajamurratti hooggani,
yaa kan qalbi gara gaggalchu qalbi
tiyya diin keetirratti gad dhaabi.

(Isiinis kadhaa haqarratti gadi
dhaabbachuuti, irra hedduu kadhaa
Nabiyyiiti)

5

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ عَاجِلِهِ
 وَآجِلِهِ، مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَمَا لَمْ أَعْلَمْ، وَأَعُوذُ
 بِكَ مِنَ الشَّرِّ كُلِّهِ، عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ مَا عَلِمْتُ
 مِنْهُ، وَمَا لَمْ أَعْلَمْ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ
 خَيْرِ مَا سَأَلَكَ عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَاذَ مِنْهُ عَبْدُكَ
 وَنَبِيُّكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ
 إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ
 وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ أَوْ عَمَلٍ، وَأَسْأَلُكَ
 أَنْ تَجْعَلَ كُلَّ قَضَاءٍ تَقْضِيهِ لِي خَيْرًا»

*Allaahumma innii as'aluka minal
kheyri kullih aajilihii wa aajilihii,
maa alimtu minhu wamaa lam
a'alam, wa a'uuzu bika mina
sharri kullih aajilihii wa aajilihii
maa alimtu minhu wamaa lam
a'alam, allaahumma innii as'aluka
min kheyri maa sa'alaka abduka
wa nabiyyuka Muhammadun
sallallaahu alayhi wa sallam wa
wa a'uuzu bika min sharri maa
aaza minhu abduka wa nabiyyuka.
Allaahumma innii as'alukal jannata
wamaa qarraba ilayhaa min qawlin
aw ama, wa a'uuzu bika minan naari
wamaa qarraba ilayhaa min qawlin
aw amal, wa as'aluka an taj'ala
kulla qadaa'in taqdihi lii kheyraa
Yaa Rabbi kheyrii hundarraan*

si kadhada, tan ammaatii fi tan boodaatis, tanin beekuu fi tanin hin beeynes, hamtuu hundarraa sittin maganfada, tan ammaatii fi tan boodaatis, tanin beekuu fi tanin hin beeynes, yaa Rabbi an sin kadha irra caaltuu waan nabiiyyiin keetii fi gabrichi kee Muammad si kadhatee, sittin maganfada hamtuu waan nabiiyyiin keetii fi gabrichi kee irraa maganfatee, yaa Rabbi sin kadha jannataa fi wanta isitti dhiyaatullee jachaa fi gocharraa, sittin maganfada ibiddaa fi wanta isitti dhiyaatullee jachaa fi gocharraa, wanta naaf murteysitu hunda gaarii akka naaf gootun si kadha.

(Isiin kadhaa walitti qabduu fi guutuu irraahi)

6

«يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ، أَصْلِحْ
لِي شَأْنِي كُلَّهُ، وَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي
ظُرْفَةَ عَيْنٍ»

*Yaa hayyuyaa qayyuuum birahmatika
astaghiisu aslih lii sha'anii kullihii
walaa takilnii ilaa nafsii xarfata
aynin*

Yaa jiraataa ya kan amrii waan
hudaatiin dhaabbatu, rahmata
keetiinin gargaarsifadha, amrii
tiyaa hunda naaf tolchi, nan irkisin
lubbuu tiyyatti hamma libsuu ijaa.

(isiin kadhaa rakkinaa fi yaaddooti)

«اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ ابْنُ عَبْدِكَ ابْنُ أُمَّتِكَ
 نَاصِيَتِي بِيَدِكَ مَاضٍ فِي حُكْمِكَ عَدْلٌ
 فِي قَضَاؤِكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ
 سَمِيَتْ بِهِ نَفْسُكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ أَوْ
 عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ
 فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ
 رِبِيعَ قَلْبِي وَنُورَ بَصَرِي وَجِلَاءَ حُزْنِي
 وَذَهَابَ هَمِّي»

*Allaahumma innii abduka ibnu
 abdika ibnu amatika naasiyatii
 biyadika maadin fiyya hukmuka*

*adlun fiyya qadaa'uka, as'aluka
bikulli ismin huwa laka sammeyta
bihii nafsaka aw anzaltahuu fii
kitaabika aw allamtahuu ahadan
min khalqika awista'asarta
bihii fii ilmil gheybi indaka an
taj'alal qur'aana rabii'a qalbii
wanuura basarii wajalaa'a huznii
wazahaaba hammii*

Yaa Rabbi ani gabricha keeti.
Ilma gabricha keetiiti. Ilma
gabrittii keetiiti. Sammuun kiyya
sirka jira. Murtiin kee narratti
raawwatamaadha. Murtiin kee
anaaf haqa. Maqaa kee hundaa
kan ati ittiin of moggaafte, yookiin
kitaaba kee keessatti buufte, yookiin

uumama kee irraa tokko barsiifte
yookiin beekumsa fagoo si bira
jiru keessatti filatteenin akka ati
Qur'aana boqonnaa qalbii kiyyaa,
ifaa qoma kootii, dhabamsiisaa
gadda kiyyaatiifi deemsisaa
yaaddoo kiyyaa taasiftun Si kadha.

(isiin kadhaa yaadaa fi rakkinaati)

«اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا،
وَأَنْتَ تَجْعَلُ الْحَزْنَ سَهْلًا إِذَا شِئْتَ»

*Allahumma laa sahla illaa maa
ja'altahuu sahlaa wa anta taj'alul
hazna izaa shi'ta sahlaa*

Yaa Rabbi laafaan hin jiru waan
ati laaffiste malee, ati yaada laafina
goota yeroo feete.

(isiin kadhaa amrii yeroo jabaatte
laaffistu)

9

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْهُدَى وَالتُّقَى،
وَالْعَفَافَ وَالْغِنَى»

Allaahumma innii as'alukal hudaawattuqaa wal'afaafa walghinaa

Yaa Rabbi an sin kadha qajeellloo,
sodaa tee, kabajaa fi durummaa.

10

«اللَّهُمَّ اهْدِنِي، وَسَدِّدْنِي»

Allaahumma ihdinii wasaddidnii

Yaa Rabbi na qajeelchi, kallattii
sirrirra na kaa'i.

«اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةٌ
 أَمْرِي، وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي،
 وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَعَادِي،
 وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ،
 وَاجْعَلِ الْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ»

*Allaahumma aslih lii diinii allazii
 huwa ismatu amrii, wa aslih lii
 dun'yaaya allattii fihaa ma'aashii,
 wa aslih lii aakhiratii allatifihaa
 ma'aadii, waj'alil hayaata ziyaadatan
 lanaa fii kulli kheyr, waj'alil mowta
 raahatan lanaa min kulli sharr*

Yaa Rabbi naaf tolchi diin kiyya

kan amrii tiyyaa tolchuu, naaf
tolchi addunyaa tiyya tanin keessa
jiraadhu, naaf tolchi aakhiraa
tiyya tanin isii keessatti deebi'u,
jiruu daballii toltuu hundaa naaf
godhi, du'a hara galfannaa hamtuu
hundarraa naaf godhi.

«اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ
فَاعْفُ عَنِّي»

*Allaahumma innaka afuwwun
tuhibbul afwa fa'afu annii*

Yaa Rabbi ati araaramaadha
araara ni jaalatta naaf araarami.

«اللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا يَحُولُ
 بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعَاصِيكَ، وَمِنْ طَاعَتِكَ
 مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ جَنَّتِكَ، وَمِنَ الْيَقِينِ مَا
 تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مُصِيبَاتِ الدُّنْيَا، وَمَتَّعْنَا
 بِأَسْمَاعِنَا وَأَبْصَارِنَا وَقُوَّتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا،
 وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا، وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى
 مَنْ ظَلَمَنَا، وَانصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا، وَلَا
 تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا، وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا
 أَكْبَرَ هَمِّنَا وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا، وَلَا تُسَلِّطْ
 عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا»

*Allaahumma iqsim lanaa min
khashyatika maa tahuulu bihii
beynanaa wa beyna ma'aasiik,
wamin xaa'atika maa tuballighunaa
bihii jannataka, wamin al yaqiin maa
tuhawwinu aleynaa masaa'ibad
dun'yaa, allaahumma amti'inaa
bi asmaa'inaa wa absaarinaa,
waquwwatinaa maa ahyeytanaa,
waj'al hul waarisa minnaa, waj'al
sa'aranaa alaa man zalamanaa,
wansurnaa alaa man aadaanaa,
walaa taj'al musiibatanaa fii
diininnaa, walaa taj'alid dun'yaa
akbara hamminnaa, walaa mablagha
ilminnaa walaa tusallix aleynaa man
laa yarhamunaa*

Yaa Rabbi nuuf qoodi sodaa teetirraa waan jidduu teenyaa fi hamtuu teenyaa ittiin hagoogdu, siif ajajamurraa waan jannata kee ittiin nu dhaqqabsiiftu, yaqiinarraa waan balaa addunyaa ittiin nurratti laaffistu, yaa Rabbi nu qananiisi dhageytii teenyaan, agartuu teenyaan, humna teenyaan waan nu jiraachifte, hamma duunuttis nuuf tursiisi, haloo ba'achuu keenyas nama nu miidherratti taasisi, nama nu diineeffate irratti nuuf tumsi, addunyaa irra guddaa yaada keenyaa hin taasisin, ga'umsa beekkumsa keenyaatis hin taasisin, nama nuuf hin rifanne nurratti hin baasin.

«رَبِّ أَعِنِّي وَلَا تُعِنِّ عَلَيَّ، وَانصُرْنِي وَلَا
 تَنْصُرْ عَلَيَّ، وَامْكُرْ لِي وَلَا تَمْكُرْ عَلَيَّ،
 وَاهْدِنِي وَيَسِّرِ الْهُدَى لِي، وَانصُرْنِي عَلَى
 مَنْ بَغَى عَلَيَّ، رَبِّ اجْعَلْنِي لَكَ شَكَرًا، لَكَ
 ذَكَرًا، لَكَ رَهَابًا، لَكَ مَطْوَاعًا، لَكَ مُحِبًّا،
 إِلَيْكَ أَوَّاهًا مُنِيبًا، رَبِّ تَقَبَّلْ تَوْبَتِي،
 وَاغْسِلْ حَوْبَتِي، وَأَجِبْ دَعْوَتِي، وَثَبِّتْ
 حُجَّتِي، وَسَدِّدْ لِسَانِي، وَاهْدِ قَلْبِي، وَاسْأَلْ
 سَخِيمَةَ صَدْرِي».

*Rabbi a'inni walaa tu'in alayya,
 wansurnii walaa tansur alayya,*

*wamkur lii walaa tamkur alayya,
wahdinii wayassiril hudaal lii,
wansurnii alaa man baghaa alayya,
Rabbij'alnii laka shakkaaraa,
laka zakkaaraa, laka wahhaabaa,
laka mixwaa'aa, laka mukhbitaa,
ileyka awwaahan muniibaa,
Rabbi taqabbal tawbatii, waghsil
hawbatii, wa ajib da'awatii,
wasabbit hujjatii, wasaddid lisaanii
wahdi qalpii, waslul sakhiimata
sadrui*

Yaa Rabbi na gargaari narratti hin gargaarin, naaf tumsi, narratti hin tumsin, naaf mali narratti hin malin, na qajeelchi qajeelloo naaf laaffisi, naaf tumsi nama na miidhe irratti,

yaa Rabbi nama siif galatoomfataa
na taasisi, siif yaadataa, siif
sodaataa, siif kajeela, siif jaalataa,
gama kee if gadi qabaa deebi'aa, yaa
Rabbi towbaa tiyya qeebali, dilii
tiyya haqi, kadhaa tiyya qeebali,
iimaana kiyya gadi dhaabi, arraba
kiyya naaf qajeelchi, qalbii tiyya
qajeelchi, hinaaffaa qoma tiyyarraa
oofi.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ، وَتَرْكَ
الْمُنْكَرَاتِ، وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ، وَأَنْ تَغْفِرَ
لِي وَتَرْحَمَنِي، وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةً فِي قَوْمٍ
فَتَوَفَّيْنِي غَيْرَ مَفْتُونٍ، وَأَسْأَلُكَ حُبَّكَ وَحُبَّ
مَنْ يُحِبُّكَ، وَحُبَّ عَمَلٍ يُقَرِّبُ إِلَى حُبِّكَ»

*Allaahumma innii as'aluka fi'ilal
kheyraati, watarkal munkaraati,
wahubbal masaakiini, wa antaghfira
lii wa tarhamnii, wa izaa arttafitnatan
fii qawmin fatawaffanii gheyra
mafittunin, wa as'aluka hubbaka wa
hubba man yuhibbuka, wa hubba
amalin yuqarribu ilaa hubbika*

Yaa Rabbi an sin kadha toltuu
hojjachuu, hamtuu lakkisuu, jaalala
hiyyeessotaa, naaf araaramuu fi
na mararfatauu, hogguu morkora
orma tokkoon feete osoon hin
morkoramne na ajjeesi, sin kadha
jaalala teetii, jaalala nama si
jaalatu fi jaalala hojii gama jaalala
keetii nama dhiheysuu.

Ni ja'e (s.a.w) kadhaa tanarraa:
isiin dhugaadha isii baraa eegasii
beekaa

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الثَّبَاتَ فِي الْأَمْرِ،
وَالْعَزِيمَةَ عَلَى الرَّشْدِ، وَأَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ
رَحْمَتِكَ، وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ
شُكْرَ نِعْمَتِكَ، وَحُسْنَ عِبَادَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ
قَلْبًا سَلِيمًا، وَلِسَانًا صَادِقًا، وَأَسْأَلُكَ مِنْ
خَيْرِ مَا تَعْلَمُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا
تَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا تَعْلَمُ، إِنَّكَ أَنْتَ
عَلَّامُ الْغُيُوبِ»

*Allaahummainnii as'alukas sabaata
fil amri, wal'aziimata alar rushdi,
wa as'aluka muujibaati rahmatika,*

*wa azaa'ima maghfiratika,
wa as'aluka qalban saliiman,
walisaanan saadiqan, wa as'aluka
min kheyri maa ta'alam, wa a'uuzu
bika min sharri maa ta'alam, wa
astaghfiruka limaa ta'alam, innaka
anta allaamul ghuyuub*

Yaa Rabbi an sin kadha gadi
dhaabbachuu amrii keessatti,
haqarratti murannoo, sin kadha
sababoota rahmata keetii,
mirkaneessituu araarama keetii,
sin kadha qananii tee galateeffatuu,
gaarii ibaadaa teetii, sin kadha
qalbii nagayaa, arraba dhugaa
himu, sin kadha toltuu waan beytuu,
sittin maganfadha hamtuu waan

beyturraa, araaraman si gaafadha
waan beyturraa, ati beekaa waan
dhokateeti.

(Hadiisatti isiin ziqaya dahabaa fi
qarshirra caalti)

«اللَّهُمَّ اهْدِنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ
عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي
فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ، إِنَّكَ
تَقْضِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لَا يَدُلُّ مَنْ
وَالَيْتَ، وَلَا يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ، تَبَارَكْتَ
رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ»

*Allaahumma ihdini fiiman
hadeyta, wa aafinii fiiman aafeyta,
watawallanii fiiman tawalleyta,
wabaarik lanaa fiimaa a'axeyta,
waqinii sharra maa qadeyta,
innaka taqdii walaa yuqdaa aleyka,*

*innahuu laa yazillu man waaleyta,
walaa ya'izzu man aadeyta,
tabaarakta Rabbanaa wa ta'aaleyta*

Yaa Rabbi na qajeelchi warra qajeelchite keessatti, na fayyisi warra fayyistee waliin, amrii tiyya hoogganii warra amrii isaanii hooggantee waliin, waan naaf laatte keessatti barakaa naaf godhi, narraa fageessi hamtuu waan murteessitee, ati ni murteessita sirrattin murtaa'u, namni ati amrii isaa harkaa qabdu hin salphatu, namni diineffatte hin jabaatu, guddatte yaa Rabbii keenya ol taate.

«اللَّهُمَّ بِعِلْمِكَ الْغَيْبِ، وَقُدْرَتِكَ عَلَى الْخَلْقِ،
 أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْرًا لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا
 عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْرًا لِي، وَأَسْأَلُكَ خَشِيَّتَكَ فِي
 الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَكَلِمَةَ الْإِخْلَاصِ فِي الرِّضَا
 وَالغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ، وَقُرَّةَ
 عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ، وَأَسْأَلُكَ الرِّضَاءَ بِالْقَضَاءِ،
 وَبَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ، وَلَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى
 وَجْهِكَ، وَالشُّوقَ إِلَى لِقَائِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ
 مِنْ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ، وَفِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا
 بِزِينَةِ الْإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ»

*Allaahumma bi ilmikal gheyba,
 waqudratika alal khalqi,
 ahyinii maa alimtal hayaata
 kheyran lii, wa tawaffanii izaa
 alimtal wafaatu kheyran lii, wa
 as'aluka khashyataka fil gheybi
 washahaadati, wakalimatal ikhlaasi
 fir ridaa wal ghadabi, wa as'aluka
 na'iiman laa yanfadu, waqurrata
 aynin laa tanqaxi'u, wa as'alukar
 ridaa bilqadaa'i, wabardal ayshi
 ba'adal mawti, walazzatan nazari
 ilaa wajhika, washawqi ilaa
 liqaa'ika, wa a'uuzu bika min
 darraa'in mudirra, wa fi'atin
 mudilla, Allaahumma zayyinnaa bi
 ziinatil iimaan, waj'alnaa hudaatan
 muhtadiin*

Yaa Rabbi waan dhokote beekuu keetiinin, dandeytii ati uumamarratti qabduu, na jiraachisi waan jireenyi naaf toluu beytuun, na ajjeesi weyta duuti naaf toluu beytu, sodaa teetin si kadha doksa fi nama keesstis, jacha qulqullinaa jaalalaa fi aaraa keessatti, qananii hin dhumnen si kadha, qaroo ijaa tan addaan hin cinne, murtee tee jaalachuun si kadha, jiruu gaarii du'a booda, mi'aa fuula kee laaluu, si qunnamuuf dheebotuu, sittin maganfadha hamtuu nu tuyxurraa, fitnaa nu jallisturraa, yaa Rabbi faaya iimaanaatiin nu faayi, qajeelchitootaa fi qajeeltotarraa nu godhi.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ
فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ
عَوْرَاتِي، وَأَمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي
مِنْ بَيْنِ يَدَيْ، وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي،
وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ
أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي»

*Allaahumma innii as'alukal
aafiyata fid dun'yaa wal aakhiraa,
Allaahumma as'alukal afwa
wal'aafiyata fii diinii wa dun'yaaya
wa ahlii wa maalii, Allaahumma*

*istur awraatii, wa aamin raw'aatii,
Allaahumma ihfaznii min beyni
yadayya wamin khalfii, wa an
yamiinii, wa an shamaalii, wamin
fawqii, wa a'uuzu bi'azamatika an
ughtaala min tahtii*

Yaa Rabbi an sin kadha fayyaa tahuu addunyaa fi aakhiratti, yaa Rabbi sin kadha nageeyna diinii fi duniyaa warra kiyyaa fi qabeenya kiyyas, yaa Rabbi awraa tiyya naaf sattari, sodaa tiyya nagaya godhi, yaa Rabbi na tiysi fuul dura kiyyaan, dudduuba kiyyaan, mirga kiyyaan, bita kiyyaan, gubbaa kiyyaan, guddina keetiinin maganfadha jalaan dagamurraa.

صحيح الدعاء والثناء على الله تعالى

**Maganfata
Rasuulaa**

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا عَمِلْتُ
وَشَرِّ مَا لَمْ أَعْمَلْ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika min
sharri maa amiltu wa sharri maa
lam a'amal*

Yaa Rabbi an sittin maganfadha
hamtuun hojjadhee fi hamtuun hin
hojjatinirraa.

(isiin irra hedduu kadhaa
Rasuulaati)

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا
أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لَا أَعْلَمُ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika an
ushrika bika wa ana a'alamu wa
astaghfiruka limaa laa a'alamu*

Yaa Rabbi ani sittin maganfadha
sitti sharrakurraa osoon beekuu,
araaraman si kadhadha waanin hin
beynerraa.

(isiin kadhaa argisiifannaa
namarraa ooftu)

3

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ،
وَتَحَوُّلِ عَافِيَتِكَ، وَفُجَاءَةِ نِقْمَتِكَ،
وَجَمِيعِ سَخَطِكَ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika min
zawaali ni'imatika, watahawwuli
aafiyatika, wafujaa'ati niqmatika
wa jami'a sakhatik*

Yaa Rabbi sittin maganfadha
qananiin tee narraa deemurraa,
jijjiiramuu fayyaa teetii irraa, daguu
adabbii teetirraa.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مُنْكَرَاتِ الْأَخْلَاقِ،
وَالْأَعْمَالِ، وَالْأَهْوَاءِ، وَالْأَدْوَاءِ»

*Allaahumma innii a'uuзу bika min
munkaraatilakhlaaqi, wala'amaali,
walahwaa'i, waladwaa'i*

Yaa Rabbi sittin maganfadhа amalaa
fi hojii hamaarraa, fedhii tiyyarraa,
dhiberra.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ،
وَدَرَكِ الشَّقَاءِ، وَسُوءِ الْقَضَاءِ،
وَشَمَاتَةِ الْأَعْدَاءِ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika min
jahdil balaa'I, wa daraki shaqaa'I,
wa suu'il qadaa'i, wa shamaatatil
a'adaa'i*

Yaa Rabbi ani sittin maganfadhaha
ba'aa balaa irraa, dhaqqabbii
hoongorraa, murtii hamarraa, wal
gahuu diinarraa.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ، وَالْكَسَلِ،
وَالْجُبْنِ، وَالْبُخْلِ، وَالْهَرَمِ، وَعَذَابِ الْقَبْرِ
اللَّهُمَّ آتِ نَفْسِي تَقْوَاهَا، وَزَكَّاهَا أَنْتَ خَيْرُ
مَنْ زَكَّاهَا، أَنْتَ وَلِيِّهَا وَمَوْلَاهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ، وَمِنْ قَلْبٍ لَا
يُخْشَعُ، وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ، وَمِنْ دَعْوَةٍ لَا
يُسْتَجَابُ لَهَا»

*Allaahumma innii a 'uuzu bika minal
ajzi, walkasali, waljubni, walbukhli,
walharami, wa azaabil qabri
Allaahumma aati nafsii taqwaahaa,
wazakkihaa anta kheyru man*

*zakkaahaa, anta waliyyuhaa wa
mawlaahaa, Allaahumma innii
a'uuzu bika min ilmin laa yanfa'u,
wamin qalbin laa yakhsha'u,
wamin nafsin laa tashba'u, wamin
da'awatin laa yustajabu lahaa*

Yaa Rabbi ani yaaddoofi gadda,
dadhabbiifi taatiyoo, luynummaa,
doynummaa, dullumarraa,
adabbii qabrii irraa, yaa Rabbi
ani sittin maganfadhha beekumsa
hin fayyadnerraa, qalbii gad hin
godhannerraa, lubbuu hin quufnerra,
kadhaa hin hin qeebalamnerra.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ،
وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ،
وَضَلَعِ الدَّيْنِ، وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika
minal hammi wal huzni, wal ajzi
wal kasali, albukhli waljubni, wa
dala'id dayni, wa ghalabatirrijalli*

Yaa Rabbi ani yaaddoofi gadda,
dadhabbiifi taatiyoo, doynummaafi
luynummaa, hidaan ulfaachuufi
namootaan mo'atamuu irraa sittin
maganfadha.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ سَمْعِي، وَمِنْ
شَرِّ بَصَرِي، وَمِنْ شَرِّ لِسَانِي، وَمِنْ شَرِّ
قَلْبِي، وَمِنْ شَرِّ مَنِّي»

*Allaahumma innii a'uuzu bika min
sharri sam'ii, wamin sharri basarii,
wamin sharri lisaanii, wamin
sharriqalpii, wamin sharri menni*

Yaa Rabbi ani sittin maganfadha
hamtuu dhageytii tiyyarraa, hamtuu
agartuu tiyyarraa, hamtuu arraba
kiyyarraa, hamtuu qalpii tiyyarraa,
hamtuu qaama saalaa kiyyarraa.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ النَّارِ وَمِنْ
عَذَابِ النَّارِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ
مِنْ فِتْنَةِ الْغِنَى، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْفَقْرِ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika min
fitnatin naari wamin azaabin naari,
wa a'uuzu bika min fitnatil qabri,
wa a'uuzu bika min azaabil qabri,
wa a'uuzu bika min fitnatil ghinaa,
wa a'uuzu bika min fitnatil faqri,
wa a'uuzu bika min fitnatil masiihid
dajaal*

Yaa Rabbi ani sittin maganfadha
fitnaa ibiddirraa fi adabbii
ibiddarraa, sittin maganfadha
maganfadha fitnaa qabirraa
fi adabbii qabirraa, sittin
maganfadha, fitnaa durummaa
irraa sittin maganfadha, fitnaa
hiyyummarraa sittin maganfadha,
fitnaa masiihud dajjaal irraa sittin
maganfadha.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
أَنْ تُضِلَّنِي، أَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ،
وَالْجِنُّ وَالْإِنْسُ يَمُوتُونَ»

*Allaahumma innii a'uuzu
bi'izzatika, laa ilaaha illaa anta,
an tudillanii, antal hayyu allazii
laa yamuutu, wal'insu waljinnu
yamuutuun*

Yaa Rabbi ani jabina keetiinin
maganfadha, dhugaan
gabbaramaan si malee hin jiru, na
jallisurraa, ati jiraataa hin duune,
jinnii fi insiin ni du'an.

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ،
وَالجُنُونِ، وَالْجُذَامِ، وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ»

*Allaahumma innii a 'uuzu bika minal
barasi, waljunuuni, waljuzaami,
wamin sayyi'il asqaami*

Yaa Rabbi ani sittin maganfadha
barasirraa, maraaturraa,
qomaaxarraa, dhukkuba hamarraa.

12

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ يَوْمِ السَّوْءِ،
وَمِنْ لَيْلَةِ السَّوْءِ، وَمِنْ سَاعَةِ السَّوْءِ،
وَمِنْ صَاحِبِ السَّوْءِ، وَمِنْ جَارِ السَّوْءِ
فِي دَارِ الْمُقَامَةِ»

*Allaahumma innii a'uuzu bika
min nawmis suu'i wamin leylatis
suu'i, wamin saa'atis suu'i, wamin
saahibis suu'i, wamin jaaris suu'i
fii daaril muqaamati*

Yaa Rabbi ani sittin maganfadha
guyyaa hamtuutirraa, halkan
hamtuutirraa, sa'aa hamtuutirraa,
saahiba hamtuutirraa, ollaa
hamtuutirraa mana qubsumatti.

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الْفِتَنِ، مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَّنَ»

*A'uuzu billaahi minal fitani, maa
zahara minhaa wamaa baxan*

Rabbittin maganfadha fitnarraa,
mul'attuu fi dhokattuu isii.

صحيح الدعاء والثناء على الله تعالى

Kadhaalee Ruqiyyaa

Qaraatii suuraa faatihaa yeroo 7

﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ
 اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
 الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ
 الدِّينِ ﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾
 أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ
 أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
 وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾ [الفاتحة: ١-٧]

Rabbittin maganfadha sheyxaana
darbamarraa.

Maqaa Rabbii akkaa mararfataa
akkaan rahmata godhaa taheetiin.

Faaruuun hundi kan Rabbii
aalamaati * Akkaan mararfataa
akkaan rahmata godhaa * Abbaa
(mootii) guyyaa firdii * Si qofa
gabbarra si qofa gargaarsifanna *
Daandii sirrii nu qajeelchi * Karaa
warra isaanirratti tola ooltee; kan
isaan irratti hin dallanaminiifi hin
jallatinii (nu qajeelchi).

Aayatal kursiyyii hoggu takka qara'uu

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ
 سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ
 يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ
 بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ
 الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: ٥٥٢]

Rabbiin Isa malee haqaan
 gabbaramaan hin jiru; (Inni)

jiraataadha; waan hundaan
 dhaabbataadhaMugaatiis ta'ee
 hirribni Isa hin qabatuWanti
 samii keessa jiruufi wanti dachii
 keessa jiru (hundi) kan IsaatiInni
 hayyama Isaatiin ala Isa biratti
 araarsu eenyuma? Waan fuuldura
 isaaniitiifi waan duuba isaaniis
 ni beekaBeekumsa Isaa irraas
 waan Inni fedhetti malee hin
 marsanuKursiin Isaa samiifi dachii
 irra bal'ateeraIsaan lamaan tiksuun
 Isa hin dadhabsiisuInnis ol ta'aa,
 guddaadha.

Suuratulikhlaasiifimu'awwazateyni
qara'uu fi eegasii harka lamaanitti
tufanii iddoo dhukkubbii saniin
haquu

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وُكُوفًا
أَحَدٌ ﴿٤﴾﴾ [سورة الإخلاص]

Jedhi: "Inni Allaah (gabbaramaa
dhugaa) tokkicha * Allaahn hirkoo
waa hundaati * Hin dhalle hin
dhalannes * Hiriyaan tokkoos isaaf
hin taane.

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ ① مِنْ شَرِّ مَا
 خَلَقَ ② وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ③ وَمِنْ
 شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ④ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ
 إِذَا حَسَدَ ⑤ ﴿ [سورة الفلق]

Jedhi: "Gooftaabariittinmaganfadha
 * Hamtuu waan Inni uumee irraa *
 Hamtuu waan Inni uumee irraa *
 Hamtuu guduunfaa keessatti tuftu
 irraas * Hamtuu haasidii yeroo inni
 hassadu (waanyu) irraas (Rabbittin
 maganfadhha)

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴿١﴾ مَلِكِ النَّاسِ ﴿٢﴾
 إِلَهِ النَّاسِ ﴿٣﴾ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ﴿٤﴾
 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ﴿٥﴾ مِنْ
 الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ﴿٦﴾﴾ [سورة الناس]

Jedhi: "Gooftaa namaattin
 maganfadha * Mootii namaatti *
 Gabbaramaa namaatti * Hamtuu
 waswaasii dhokatuufi mul'atuu
 irraa * Isa qoma namaa keessa
 waswaasu irraa * Jinniifi nama irraa
 kan ta'e (irraan maganfadha)

4

«اللَّهُمَّ رَبَّ النَّاسِ أَذْهِبِ الْبَاسَ، اشْفِ
أَنْتَ الشَّافِي، لَا شِفَاءَ إِلَّا شِفَاؤُكَ، شِفَاءً
لَا يُغَادِرُ سَقَمًا»

*Allaahumma Rabban naasi azhibil
baas, ishfi anta shaafii, laa shifaa'a
illaa shifaa'uk, shifaa'an laa
yughaadiru saqamaa*

(Yaa Rabbi gooftaa namaa, dhibdee
oofi, fayyisi ati fayyisaadha,
fayyaan tee malee hin jirtu, fayyaa
dhibee hin hanbisne)

(harka isaa mirgaatiin nama dhukkubu
ykn iddoo laalaa san haxaawa)

«بِسْمِ اللَّهِ، تُرْبَةُ أَرْضِنَا، بِرِيقَةِ بَعْضِنَا،
يُشْفَى سَقِيمُنَا، بِإِذْنِ رَبِّنَا»

*Bismillaahi, turbata ardinaa,
bi riiqati ba'adinaa, yushfaa
saqiimunaa, bi izni Rabbinaa*

(Maqaa Rabbiitiin, biyyee
lafa teenyaa, gorora garii garii
keenyaatiin, gariin keenya fayya,
hayyama Rabbiitiin)

(gorora isarraa harka isarra
godhatee eegasii biyerra godhee
eegasii iddoo laalaa san haxaawee
kadhaa tana jedha)

«بِسْمِ اللَّهِ» «أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ
شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَازِرُ»

*Bismillaah, A'uuzu billaahi wa
qudratihii min sharri maa ajidu wa
uhaaziru*

(Maqaa Rabbiitiin) (Rabbiinin
maganfadha dandeytii isaatiin
hamtuu waanin arguu fi waanin
ifirraa eegurraa)

(Harka isaa iddoo laalarra kaa'ee
yeroo sadi «بِسْمِ اللَّهِ» “Bismillaahi”
jedha eegasii yeroo 7

«أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَازِرُ».

“A’uuzu billaahi wa qudratihii min sharri maa ajidu wa uhaaziru” jedha)

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ»

A’uuzu bikalimaatillaahit taammati, minkulli sheyxaanin wa haammatin, wamin kulli aynin laammatii

(Jechoota Rabbii guutuu taateenin maganfadha, sheyxaan hundaa fi wanta summii tuftu hundarraa, ija nama tuyxyu irraahis)

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ
مَا خَلَقَ»

*A'uuzu bikalimaatillaahit taammati
min sharri maa khalaqa*

(Jechoota Rabbii guutuu taateenin
maganfadha, hamtuu waan inni
uumetirraa, ta sin tuqin)

9

«بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ،
فِي الْأَرْضِ، وَلَا فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»

*Bismillaahil lazii laa yadurru ma'a
ismihii shey'un, fil ardi walaa fis
samaa'i, wahuwas samii'ul aliim*

(Maqaa Rabbii humaa nama hin
tuyne maqaa isaa waliiniin, dachee
keessattii fi samii keessattillee,
inni dhagayaa beekaadha)

Yeroo 3 jedha

«بِسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ، مِنْ كُلِّ شَيْءٍ يُؤْذِيكَ،
مِنْ شَرِّ كُلِّ نَفْسٍ أَوْ عَيْنٍ حَاسِدٍ،
اللَّهُ يَشْفِيكَ بِاسْمِ اللَّهِ أَرْقِيكَ»

*Bimillahi arqika min kulli syai in
yu'dzika, min kulli nafs in au 'ainin
Hasid, allahu yasyfika bismillahi
arqik*

(Maqaa Rabbiitiin siwal'aana, waan
simiidhu hundarraa, hamtuu lubbuu
hundaarraa, ija budaa waanyoorraa,
Rabbi sihaafayyisu, maqaa
Rabbiitiin siwal'aana).

«أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ»

*As'alullaahal aziim Rabbal arshil
kariim an yashfiyaka*

“Nin kadha Rabbii guddaa abbaa
arshii guddoo akka si fayyisu”

(Yeroo 7 jedha, yoo mataa isaatiif
ta'e ammoo yeroo 7 akkana jedha

“*As'alullaahal aziim Rabbal arshil
aziim an yashfiyaka*”)

Ulaagaalee fi of eeggannoo yeroo ruqiyaa godhatan eeggamuu qabantu jiru isaanis:

Ruqiyaan sahiha tahuu, Qur'aanaa fi hadiisarraa tahuu, shirkii, bid'aa fi haraamirra fagaachuu akki itti godhanii fi akki ittii dubbatanis.

Muslimni Rabbiitti rarra'uu isarratti irkachuu qaba, iznii Rabbiitiin malee ruqiyaan akka human hin tarre beekuu qaba.

3

Ruqiyaa yaaliif (qormaataaf) godhuu hin qabu, akka isiin fayyaddu beekuu qaba, namni godhuu fi godhatus akka bu'aa qabduu fi akka fayyistu amanuu qaban.

4

Qur'aanni guutuun isaa qoricha, Rabbiin akkana jedhe:

﴿وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ﴾

﴿لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ [الإسراء: ٨٢]

(ni buufna Qur'aanarraa waan fayyaa fi rahmata mu'uminootaaf)

garuu waan ruqiyaa keessatti bu'een
ruqiyaa godhachuutu caala.

Dhukkubsataaf irra caalaan mataa
isaatiif ruqiyaa godhuudha, kanaatu
irra bu'aa qaba, irra dhugaadhas
miskiinummaaf haajaa isaa Rabbiif
mul'isuu keessatti, niyyaa fi qalbiin
jiraachuun bu'aa guda qaba
ruqiyaa keessatti.

صَحِيحُ الدَّعَاوِ الشَّاعِيَةِ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى

**Zikriiwwan
ganamaa fi
galgalaa**

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ،
لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ»

*Laa ilaaha illallaahu wahdahuu laa
shariika lahuu lahul mulku walahul
hamdu wahuwa alaa kulli shey'in
qadiir*

Dhugaan gabbaramaan Rabbiin malee hin jiru. Inni tokkicha hiriyaan hin qabneedha. Mootummaan kan isaati. Faaruunis kan Isaati. Inni waan hunda irratti danda'aadha.

si'a kudhan

2

«أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ،
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ، وَخَيْرَ
مَا بَعْدَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا
الْيَوْمِ، وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ
مِنَ الْكَسَلِ، وَالْهَرَمِ، وَسُوءِ الْكِبَرِ، وَفِتْنَةِ
الدُّنْيَا، وَعَذَابِ الْقَبْرِ»

*Asbahnaa wa asbahal mulku
lillaahi, walhamdu lillaahi, laa
ilaaha illallaahu wahdahuu laa
shariika lah, Allaahumma innii
as'aluka kheyra maa fii haazal*

*yawmi, wakhayra maa ba'adahuu,
wa a'uuzu bika min sharri maa
fii haazal yawmi washarri maa
ba'adahuu, Allaahumma innii
a'uuzu bika minalkasali, walharami,
wasuu'il kibari, wafitnatid dun'yaa,
wa azaabil qabri*

(Nutii bariisifanne. Mootummaan iskan Rabbi ta'ee bule. Faaruun kan Rabbiiti. Dhugaan gabbaramaan Rabbiin malee hin jiru. Inni tokkicha hiriyaan hin qabneedha. Mootummaan kan isaati. Faaruunis kan Isaati. Inni waan hunda irratti danda'aadha. Yaa Rabbi ani toltuu guyyaa har'aa keessa jiruufi toltuubooda isaa jiru sin kadha.

Sherii guyyaa harraa keessa jiruufi sherrii booda isaatii jiruu irraa sittin maganfadha. Yaa Rabbi taatiyoo (nuffaa)fi dulluma hamaa irraa sittin maganfadha. Yaa Rabbi adabbii ibidda keessaatiifi adabbii qabrii keessaa irraa sittin maganfadha)

Yeroo bariisifate jedha

«أَمْسَيْنَا وَأَمْسَى الْمُلْكُ لِلَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ،
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُمَّ
إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ، وَخَيْرَ
مَا بَعْدَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ
اللَّيْلَةِ، وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ

بِكَ مِنَ الْكَسَلِ، وَالْهَرَمِ، وَسُوءِ الْكِبَرِ،
وَفِتْنَةِ الدُّنْيَا، وَعَذَابِ الْقَبْرِ»

*Amsaynaa wa amsal mulku
lillaahi, walhamdu lillaahi, laa
ilaaha illallaahu wahdahuu laa
shariika lahuu, Allaahumma innii
as'aluka khayra maa fii haazihil
laylati, wakhayra maa ba'adahaa,
wa'auuzu bika min sharri maa
fii haazihil laylati, washarri maa
ba'adahaa, Allaahumma innii
a'uuzubikaminalkasali, walharami,
wasuu'il kibari, wafitnatid dun'yaa
wa azaabil qabri*

(Nutu dhiisifanne. Mootummaanis
kan Rabbii ta'ee oole. Faaruun kan

Rabbiiti. Dhugaan gabbaramaan Rabbiin malee hin jiru. Inni tokkicha hiriyaan hin qabneedha. Mootummaan kan isaati. Faaruunis kan Isaati. Inni waan hunda irratti danda'aadha. Yaa Rabbi ani toltuu halkan kana keessa jiruufi toltuu booda isaa jiru sin kadha. Sherrii guyyaa harraa keessa jiruufi sherrii booda isaatii jiruu irraa sittin maganfadha. Yaa Rabbi taatiyoo (nuffaa)fi dulluma hamaa irraa sittin maganfadha. Yaa Rabbi adabbii ibidda keessaatiifi adabbii qabrii keessaa irraa sittin maganfadha)

Yeroo galgalaa jedha

«اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ خَلَقْتَنِي،
وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَىٰ عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا
اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ،
أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي
فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ»

*Allaahumma anta Rabbii laa
ilaaha illaa anta khalaqtanii, wa
ana abduka, wa ana alaa ahdika
wa wa'adika mastaxa'atu, a'uuzu
bika min sharri maa sana'atu,
abuu'u laka bini'imatika alayya,*

*wa abuu'u laka bizanbii faghfir lii
fa'innahuu laa yaghfiruz zunuuba
illaa anta*

Yaa Rabbi ati gooftaa kiyya.
Situ na uumee ani gabricha
keeti. Ani hangan danda'een
baallamaafi waadaa keerran jira.
Hamtun hojjadhe irraa Rabbittin
maganfadha. Qananii ati natti oolte
nan mirkaneessa. Yakka kiyyas nan
amana. Kan yakka araaramu si qofa
waan ta'eef naa araarami.

4

«اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ
 نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ»
 «اللَّهُمَّ بِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ أَصْبَحْنَا وَبِكَ
 نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ»

*Allaahumma bika asbahnaa,
 wabika amsaynaa, wabika nahyaa,
 wabika namuutu, wa ilaykal masiir.
 (Allaahumma bika amsaynaa wa
 bika asbahnaa wabika nahyaa
 wabika namuutu wailaykal
 nushuur)*

(Yaa Rabbi siin bariisifannee siin
 dhiisifanne. Siin jiraannee siin

duuna. Deebiinis garuma keeti)
yeroo galgalaa'e (Yaa Rabbi siin
dhiisifannee siin dhiisifanne. Siin
jiraannee siin duuna. Deebiinis
garuma keeti)

5

«اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ رَبَّ كُلِّ
شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي
وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكَه، وَأَنْ أَقْتَرِفَ
عَلَى نَفْسِي سُوءًا، أَوْ أَجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ»

*Allaahumma faaxiras samaawaati
wal ardi, aalimal gheybi
washahaadati, laa ilaaha illaa
anta Rabba kulli shay'in wa
maliikahuu, a'uuzu bika min sharri
nafsii wamin sharri shayxaani wa
shirkih, wa an aqtarifa alaa nafsii
suu'an aw ajurrahuu ilaa muslim*

(Yaa Rabbii uumaa samiifi dachii!
Gooftaa waa hundaafi horataa isaa
kan taate! Dhugaan gabbaramaan
si malee hin jiruu' ragaan baha.
Hamtuu lubbuu kiyyaa, hamtuu
shayxaanaafi shirkii isaa irraa sittin
maganfadha. Akkasumas lubbuu
koo irratti hamtuu hojjachuu
yookiin Muslima kamittuu harkisuu
irraa sittin maganfadha)

«بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ
شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ»

*Bismillaahil lazii laa yadurru ma'a
ismihii shay'un fil ardi walaa fis
samaa'I wahuwas samii'ul aliim*

(Maqaa Rabbii isa wanti tokkollee
samiifi dachii keessatti maqaa Isaa
waliin hin miineetiin. Inni argaa
beekaadha)

Si'a 3

«رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا،
وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَبِيًّا»

*Radiitu billaahi Rabban, wabil
Islaami diinan, wabi Muhammadin
sallallaahu alayhi wa sallama
nabiyyaa*

(Rabbiin gabbaramaa ta'uu,
Islaamni amantii kiyya ta'uufi
Muhammad (saw) Nabiyyii naaf
ta'uu jaaladheera)

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ
فِي دِينِي وَدُنْيَايَ، وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ
عَوْرَاتِي، وَأَمِنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ
بَيْنِ يَدَيْ وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ
شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ
أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي»

*Allaahumma innii as'alukal
aafiyata fid dun'yaa wal aakhira,
Allaahumma inni as'alukal afwa
wal'aafiya fi diinii wa dun'yaaya,
wa ahlii wa maalii, Allaahumma*

*istur awraatii, wa aamin raw'aatii,
Allaahumma ihfaznii min bayni
yadayya wamin khalfii, wa an
yamiinii wa'an yamiinii wa'an
shimaalii, waminfawqii, wa a'uuzu
bika an ughtaala min tahtii*

Yaa Rabbi ani addunyaafi
aakhiraatti dhiifamaafi nageenyan
si kadha. Yaa Rabbi ani amantii,
addunyaa, maatiifi qabeenya kiyya
keessatti dhiifamaafi nageenyan
si kadha. Yaa Rabbi qaama kiyyas
naa satari. Sodaa irraas nagaan na
godhi. Yaa Rabbi fuuldura kiyyaan,
duuba kiyyaan, mirga kiyyaan,
bitaa kiyyaafi gubbaa kiyyaan na
tiksi. Jala kiyyaan gadi liqimfamuu
irraas sittin maganfadha.

«أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ
مَا خَلَقَ»

*A'uuzu bikalimaatillaahit
taammaati min sharri maa khalaq*

Hamtuu waan inni uumee
irraa jecha Rabbii guutuuttin
maganfadha.

«أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَكَلِمَةِ
الْإِخْلَاصِ، وَدِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَمِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا،
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ»

*Asbahnaa Alaa fixratil islaam,
wakalimatil ikhlaas, wadiini
Nabiyyinaa Muhammadin -sallaahu
alayhi wa sallam- wamillati abiinaa
Ibraahiima haniifan, wamaa kaana
minal mushrikiin*

(Uumama Islaamaa irratti, jecha
ikhlaasaa irratti, amantii Nabiyyii
keenya Muhammad irrattiifi karaa

abbaa keenyaa Ibraahiim irratti
Muslima sirrii taanee bariisifanne.
Ibraahiim mushrika irraa hin taane)

Yeroo barii jedha

«أَمْسَيْنَا عَلَى فِطْرَةِ الْإِسْلَامِ، وَكَلِمَةِ
الْإِخْلَاصِ، وَدِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ - صَلَّى اللَّهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - وَمِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا،
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ»

*Amseynaa Alaa fixratil islaam,
wakalimatil ikhlaas, wadiini
Nabiyyinaa Muhammadin-sallaahu
alayhi wa sallam- wamillati abiinaa
Ibraahiima haniifan, wamaa kaana
minal mushrikiin*

(Uumama Islaamaa irratti, jecha ikhlaasaa irratti, amantii Nabiyyii keenya Muhammad irrattiifi karaa abbaa keenyaa Ibraahiim irratti Muslima sirrii taanee dhiisifanne. Ibraahiim mushrika irraa hin taane)

Yeroo galgalaa jedha

«يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ أَصْلِحْ
لِي شَأْنِي كُلَّهُ، وَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي
ظُرْفَةَ عَيْنٍ»

*Yaa hayyu yaa qayyuum bi
rahmatika astaghiisu aslih lii
sha'anii kullahuu walaa takilnii
ilaa nafsii xarfata ayn*

(Yaa Rabbii jiraataa waan hunda to'ataa! Rahmata keen birmachiifadha. Dhimma kiyya hunda naaf tolchi. Milluu ijaa tokkollee gara lubbuu kiyyaatti na hin hirkisin)

«حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ
تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ»

*Hasbiyallaahu laa ilaaha
illaa huwa alayhi tawakkaltu
wahuwa Rabbul arshil aziim*

(Gahaan kiyya Allaahdha.
Dhugaan gabbaramaan
Isa malee hin jiru. Isarratti
hirkadheera. Inni abbaa arshii
guddaati)

Yeroo 7

◀ Kan itti aanu

▲ Fuula duratti deebi'uuf

Baafata Hadiisotaa

Durarratti: baafata hadiisota faaruwwanii

- 1 Muslimtu odeesse (600)
- 2 Muslimtu odeesse (477)
- 3 Bayhaqiitu odeesse shu'abul iimaan keessatti (4087) albaaniin sahiha godhe sahihut targhiib keessatti (1576)
- 4 Bukhaariitu odeesse (1120) Muslimis (769)
- 5 Muslimtu odeesse (2713)
- 6 Haakimtu mustadrak keessatti odeesse (1920) Albaaniin sahiha godhe silsliaa keessatti (267)

- 7 Abu Daawuudii odeesse (1493) Tirmiziinis (3475) hasana godhe, Albaaniin sahiha godhe mishkaatul masaabiih keessatti (708/2)
- 8 Bukhaariitu odeesse (6345) Muslimis (2730)
- 9 Abu Daawuudii odeesse (1525), Ibnu maajah (3382), Albaaniin sahiha godhe sahihut targhiib watarhiib keessatti (1824)
- 10 Muslimtu odeesse (2696)
- 11 Ibnu Maajahtu odeesse (3878) Albaaniin sahiha godhe baafata ibnu Maajahiif godhe keessatti
- 12 Muslimtu odeesse (1218)
- 13 Bukhaariitu odeesse (6306)
- 14 Abu Daawuudii odeesse (1495) Tirmiziinis (3544), Albaaniin sahiha

godhe mishkaatul masaabiih keessatti
(708/2)

15 Xabariitu odeesse awsax keessatti
(7324) Albaaniin sahiha godhe
targhiib keessatti (1839)

16 Ahmadii odeesse (24/6) Abuu
Daawuudis (873), Albaaniin sahiha
godhe mishkaatul masaabiih (192/1)

17 Abuu Daawuudii odeesse (875)
Nasa'iinis (1069), Albaaniin sahiha
godhe sahihu sunanin nasaa'iyyi
keessatti (289/3)

18 Muslimtu odeesse (601)

Lammaffaa: baafat hadiisota kadhaalee salaataa

1 Bukhaariitu odeesse (744) Muslimis
(598)

2 Muslimtu odeesse (770)

- 3 Muslimtu odeesse (771)
- 4 Bukhaariitu odeesse (794) Muslimis (484)
- 5 Muslimtu odeesse (486)
- 6 Muslimtu odeesse (483)
- 7 Bukhaariitu odeesse (6316) Muslimis (763)
- 8 Bukhaariitu odeesse (1377) Muslimis (588)
- 9 Abuu Daawuudii odeesse (1522), Nasa'iinis (1302), Albaaniin sahiha godhe mishkaatul masaabiih keessatti (299/1)
- 10 Muslimtu odeesse (771)
- 11 Bukhaariitu odeesse (798) Muslimis (589)
- 12 Abuu Daawuudii odeesse (792), Ibnu Maajahis (910) Albaaniin sahiha

godhe sahiihul jaami'is saghiir keessatti (604/1)

- 13 Bukhaariitu odeesse (2822), (6390)
- 14 Bukhaariitu odeesse (834) Muslimis (2705)
- 15 Haakimti odeesse mustadrak keessatti (190) sahiiha godhe.
- 16 Muslimtu odeesse (709)

Sadaffaa: Baafata hadiisota kadhaalee Nabiyyii

- 1 Bukhaariitu odeesse (6389) Muslimis (2690)
- 2 Muslimtu odeesse (2697)
- 3 Tirmiziitu odeesse (3563), isnaada isaa Albaaniin hasana godhe Sahiihaa keessatti (532/1)
- 4 Muslimtuodeesse(2654),ammoojacha

(يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ)

(yaa muqallibal quluub sabbit qalbi alaa diinika) jattu tirmiziitu gabaase (3522) hadiisni kun hasani jedhe

- 5 Ahmadiitu odeesse (134/6), Ibnu Maajahis (1264/2), Albaaniin sahiha godhe sahiihul jaami'is saghiir (274/1)
- 6 Tirmiziitu odeesse (3524) Nasa'iinis sunanul kabiir keessatti (212/9) Albaaniin hasana godhe sahiihul jaami'I keessatti (1913-5820)
- 7 Ahmadiitu odeesse (4318), Sheekhul Islaam Ibnu Teymiyaan sahiha godhe, barataan isaa ibnul qayyimis, Laali: Shifaa'ul aliil f (274)
- 8 Ibnu Hibbaantu odeesse (974) ni jedhe baaba (waan namtichi Rabbiin amrii isarratti laaffisuu kadhatuun isaaf jaalatamu

- 9 Muslimtu odeesse (2721), Sheekh Sa’adiin Rabbi isa haa mararfatuu kadhaa kanarraa akkana jedhe: “Kadhaan tun irraa walitti qabduu fi bu’a qabeessa kadhaati, isiin kadhaa kheyrii diinii fi duniyaa if keessaa qabdi” bahjatu quluubil abraar f (205)
- 10 Muslimtu odeesse (2725)
- 11 Muslimtu odeesse (2720)
- 12 Tirmizii (3513) ni jedhe: hadiisni kun hasani sahiih.
- 13 Tirmizii odeessee (3502) Nasa’iinis sunanul kubraa keessatti (10161) Albaaniin hasan godhe sahiihul jaami’i keessatti (1268)
- 14 Tirmiziitu odeesse ni jedhe: “hadiisni kun hasani sahiiha”
- 15 Ahmadiitu odeesse (22109) Tirmiziinis (3235), ni jedhe: “hadiisni kun hasani sahiiha”

- 16 Xabraaniitu odeesse kabiir keessatti (7135), Albaaniin sahihaa keessatti akkana jedhe: “kun isnaada jayyidi”
- 17 Ahmadiitu odeesse (1718), Abuu Daawuud (1425), Albaaniin sahiha godhe mishkaatul masaabiih keessatti (1273)
- 18 Ahmadiitu odeesse (18325), Nasaa’iinis (1305) Albaaniin sahiihul jaami’i keessatti sahiha godhe (1301)
- 19 Abuu Daawuudii odeesse (5074), Bukhaariinis adabul mufrad keessatti (1200), Albaaniin sahiha godhe sahiihul adabul mufrad (912)

Affraaa: baafata hadiisota maganfannaa Nabiyyii

- 1 Muslimtu odeesse (2716) Sunana nasa’ii keessatti (5524)
- 2 Bukhaariitu odeesse adabul mufrad

keessatti (716), Albaaniin sahiha godhe sahiihul jaami'is saghiir keessatti

- 3 Muslimtu odeesse (2739)
- 4 Tirmiziitu odeesse (3691), Xabaraaniinis kabiir keessatti (36), Albaaniin sahiihul jaami'i keessatti sahiha godhe
- 5 Bukhaariitu odeesse (6616) Muslimis (2707)
- 6 Muslimtu odeesse (2722)
- 7 Bukhaariitu odeesse (2893) Muslimis garii isaa odeesse (2706)
- 8 Abuu Daawuudii odeesse (1551), Tirmiziinis (3492), Albaaniin sahiihul jaami'i sahiha godhe (811/2)
- 9 Bukhaariitu odeesse (6376) Muslimis (589)
- 10 Muslimtu odeesse (2717)

- 11 Abu Daawuudii odeesse (1554), Nasa'iinis (5493), Albaaniin sahiihul jaami'i keessatti sahiiha godhe (275/1)
- 12 Xabraaniitu kabiir keessatti odeesse (810), Albaaniin hasan godhe (1299)
- 13 Ahmadiitu odeesse (2667), Muslimis (2867)

Shanaffaa: Baafata kadhaalee ruqiyaa

- 1 Bukhaariitu odeesse (5749) Muslimis (2201) Sunana Tirmizii keessattis (2063) inni faatihaa yeroo torbaan ruqiyaa godheef
- 2 Muslimtu odeesse (810) achi keessatti dhufe isiin irra guddoo aayata kitaaba Rabbii keessatti dhufteeti, Bukhaarii biratti dhufe sahiiha isaa keessatti (2311) isiin sheyxaanarraa tika tahuun
- 3 Bukhaariitu odeesse (5735), (5748), Muslimis (2192)

- 4 Bukhaariitu odeesse (5742), (5743)
- 5 Bukhaariitu odeesse (5745, 5746)
Muslimis (2194) sharhii nawawiin
hadiisa kanaaf godhe laali sharhii
Muslimiif godhe (184/14)
- 6 Muslimtu odeesse (2202)
- 7 Bukhaariitu odeesse (3371)
- 8 Muslimtu odeesse (2709)
- 9 Abuu Daawuudii odeesse (5088), Ibnu
Maajah (3869) Albaaniin mishkaatul
masaabiih keessatti sahiha godhe
- 10 Muslimtu odeesse (2186)
- 11 Abuu Daawuudii odeesse (3106)
Tirmiziin (2083) Albaaniin sahihut
targhiib keessatti sahiha godhe
(3480)

Jahaffaa: Baafata azkaara ganamaa fi galgalaa

- ❶ Ahmadiitu odeesse (8719) Ibnu Baaz (r) isnaada isaa hassane risaalaa isaa (Tuhfatul akhyaar) keessatti
- ❷ Muslimtu odeesse (2723)
- ❸ Bukhaariitu odeesse (3606)
- ❹ Abuu Daawuudii odeesse (5068), Tirmiziin (3391) Ibnu baaz sanada isaa sahiha godhe
- ❺ Ahmadiitu odeesse (6597) Abuu Daawuudis (5076) Tirmiziinis (3529) Bukhaariinis adabul mufrad keessatti Ibnu Baaztu hasaan godhe
- ❻ Ahmadiitu odeesse (446) Tirmiziinis lakkoofsa (10179), ni jedhe: (hasani sahih)
- ❼ Ahmadiitu odeesse (18967) Tirmiziinis (3389) Ibnu Baaz isnaada isaa hasana godhe

- 8 Ahmadiitu musnad keessatti odeesse (4785), Abuu Daawuudii odeesse (5074) Haakim sahiha godhe
- 9 Ahmadiitu odeesse (7898) Tirmiziinis (3437) Ibnu Baaz isnaada isaa hasana godhe
- 10 Ahmadiitu odeesse (15367, 21144) Ibnu Baaz –rahimahullaah- isnaada isaa hasana godhe
- 11 Nasaa’iitu odeesse (10405), Bazaaris (282/2), Albaaniin silsilaa sahihaa keessatti hasan godhe (449/1)
- 12 Abuu Daawuudii odeesse (5081) irra mul’ataan waqfii tahuu isaati, murtii raf’iitis ni qaba akka Albaaniin dubbatetti (laali: silsilaa sahiha 449/11)

العلمية
الوقفية

اقتداء

Dhaabbata Iqtidaa kan tola ooltumm baaarumsaa

Sunnaa ergamaa Rabbiitii fi azkaara isaa
guyyaa guyyaanii babal'isuuf yaanna

Nu qunnamuun kee nu gammachiisa

00966503766222

 doa.eqtidaa.com

@eqtidaa1

